

KRISLAI

Trygve Lie.
Bavarijij ir Berlyne.
Johannes Steel.
Lewisas ir ADF.

Rašo R. MIZARA

Mažytės norvegų tautos sunus, Trygve Lie, bus Jungt. Tautų Organizacijos (UNO) sekretoriumi.

Tarybų Sąjungos delegacija į jį siūlė būti UNO seimo pirmininku, bet kai jis tai vietai negavo reikiamo skaičiaus balsų, tuomet Tarybų Sąjungos delegacija griežtai reikalavo, kad Lie būtų UNO sekretoriumi. Ir jis juomi bus, nes taip tarė trys didžiosios, taip tarė Saugumo Taryba ir pats Trygve Lie (ištarė: "Trigva Ly.") sutiko jam skiriamąsias pareigas eiti.

Trygve Lie yra pažangus vyras, apie 50 m. amžiaus. Jis stoja už glaudžią kooperaciją su Tarybų Sąjunga. Jis yra Norvegijos diplomatas, — to krašto, kurį naciai buvo brutališkai okupavę. — Norvegijos, kuri, beje, davė Judosui kitą pavadinimą — Kvislingą. Taigi, Trygve Lie gerai žino, kas yra kvistlingai ir jis, būdamas tarptautinės organizacijos sekretorium, mokės 20-tojo amžiaus judosius gerai pažinti.

Linkėjime naujam sekretoriumi visokeriopo pasisekimo!

Bavarijij, kurią laiko okupavę amerikiečiai, įvyko apskritiniai rinkimai, kuriuos laimėjo "Krikščionių Visuomeninė Sąjunga" — klerikalų ir fašistų partija.

Herald - Tribune korespondentas rašo, kad rinkimų pasėkmėmis amerikiečiai karininkai yra pasitenkine.

Gaila!

Jeigu jie tais rinkimais yra pasitenkine, tai nesupranta arba nenori suprasti, už ką Amerika kariavo. Ir tai parodo, kad ne koki amerikiečiai buvo šeimininkai Bavarijij, jeigu ten šiandien tokią padėtį.

Džiaugtis klerikalų-fašistų partijos laimėjimui tegali tik tas, kuris praeitame kare kariavo prieš Jungtines Tautas. Tačiau nusiminti netenka. Berlyne įvyko profesinių sąjungų rinkimai. Juose laimėtojai išėjo komunistai, mirtinai nacių priešai.

Tai parodo, kaip žiūri, kur link krypta Vokietijos darbininkai. O šiandien mums taitai yra svarbiausia!

19-tame kongresiniame distrikte (New York) šio mėn. 19 d. įvyks kongresmano rinkimai.

Amerikos Darbo Partija savo kandidatū išstatė paskilbusį žurnalistą ir radijo komentatorių Johannes Steel'ą.

Tai pažangus vyras, visuomet stovįs liaudies pusėje ir kovojąs už josius reikalus. Tai nenuolaidus kovotojas prieš fašizmą ir viską, už ką fašizmas stovi.

Jei tik paminėtojo distrikto piliečiai darbo žmonės laiku ir energingai sukurs, tai Johannes Steel'as ir bus pasiūstas į Jungt. Valstijų kongresą. Laimėjimas būtų labai gražus!

Jau dabar tenka kiekvienam 19-to distrikto piliečiui uoliai ir apdairiai stoti rinkiminėn kampanijon!

Lewis'as grąžino Darbo Federacijon mainierių uniją. Jis tą uniją, kaip sako žmonės, "monkina, kaip tik nori." Bet anksčiau ar vėliau angliakasiai suves sąskaitas ir su pačiu Lewisu.

Dabar, tenka manyti, Lewis'as iš vien su Greenu ir Hutchinsonu pradės kryžiaus karą prieš CIO, jei ADF nariai nieko jiems dėl to nesakys.

Harrio Hopkins'o apgaili netik Amerikos žmonės; jis buvo žinomas ir vertingas visam demokratiniam pasauliui. Gaila netekus dar jauno už demokratinį pasaulį kovotojo!

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$7.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVE-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
In the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 27

***

Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Vasario-February 1, 1946

***

Metai XXXVI.

Dienraščio XXVIII.

REIKALAUJA PABRANGINTI PLIENĄ \$6.25 SU VIRŠUM

Washington. — United States Pleno korporacija užreikė, jog valdžia turės leist aukščiau pakelti plieno kainą, negu \$6.25 tonui, jeigu bus pridėta darbininkams algos po pusdevyniolikto cento valandai, kaip kad ragino prez. Trumanas. O dar tik antradienį korporacijos direktorių pirmininkas Irving S. Olds sakė, kad reikės "tikta" \$6.25 pabranginti toną plieno, norint įvykdyti prezidento pasiūlymą dėl algos priedo darbininkams.

Pranešama, kad Washingtono valdininkai pasipiktinę tokiais branginimais ir jau kalbama, jog valdžia planuoja laikinai užimti plieno fabrikus.

ANGLIJA GABENA NACISKUS ARABUS Į PALESTINĄ

Jeruzalė. — Anglija, iš vienos pusės, nutarė priimti po 1,500 ateivių žydų į Palestiną per mėnesį. Iš antros pusės, anglų valdžia parsiaunčia į Palestiną Jamal' el Husseina, fašistinį arabų lyderį, vadovavusį 1939 metų sukilimui, ir grąžina jo gimines ir šeirus, kurie buvo pabėgę į nacių Vokietiją. Patį Jamal' anglai buvo ištrėmę į Afriką, bet dabar jis jiems geras, kaip veiklus žydų priešas Palestinoje.

Truman Šaukia Užgirt Paskolą Anglijai

Washington. — Prezidentas Trumanas šaukė kongresą greitai užgirti \$4,400,000,000 paskolą Anglijai. Tik už 5 metų po paskolos gavimo, Anglija pradėtų mokėti Amerikai nuosimčius ir sumos dalis. Anglai už tai žada nevaržyti amerikonių prekybą užsieninėse rinkose.

DINGĖS LĒKTUVAS SU 18 ŽMONIŲ

Denver. — Nežinia kur dingio United Air Lines lėktuvas, kuriame buvo 18 asmenų, keleivių ir igulos narių.

Dvasiškis Nunuodijo Dukterį; Bandė Užmušt Zakristijoną

Grand Rapids, Mich., saus. 31. — Protestonų Dievo Bažnyčios kunigas Frank Siple kalėjime prisipažino, kad jis 1939 m. nuuodijo savo dukterį Dorothy 17 metų amžiaus, esą todėl, kad ji buvus silpnaprotė. Kunigas pradiniai buvo areštuotas už tai, kad mėgino užmušt savo zakristijoną Lyle Doan. Jis didelį švininiu vamzdžiu mušęs Doaną.

Iranas Turi Tiesioginiai Tartis su Sovietais, Patvarkė Jungt. Tautų Saugumo Taryba

FRANCIJA PRIIMA IS-PANIJOS PREZIDENTA

Paryžius. — Francijos ministrių taryba suteikė leidimą užsieniniam Ispanijos Respublikos prezidentui Jose Giral'ui atvykti ir apsigyventi Francijoj.

Federacija Ragina Pripažinti Ispanų Respublikiečius

Miami, Fla. — Amerikos Darbo Federacijos vykdomoji taryba čia priėmė rezoliuciją, kuri reikalauja, kad ši šalis ir Jungtinės Tautos pripažintų užsieninę Ispanijos Respublikos valdžią. Federacijos rezoliucija kreipia dėmesį į fašistinę Argentinos valdžią, ir sako, jeigu Jungtinės Valstijos pripažins Užsieninę Ispanijos Respublikos vyriausybę, tuomi sustiprins demokratinę vienybę tarp įvairių Lotynų Amerikos kraštų. (Ispanijos respublikos prezidentas Giral dabar New Yorke, kiti jos valdžios nariai Meksikoj.)

Javos saloj kartojasi susikirtimai tarp anglų-holandų, iš vienos pusės, ir indonezų, iš antros.

Singapore 200,000 Streikavo prieš Angliją

Singapore. — Ivyko 200,000 malajiečių darbininkų streikas prieš anglų valdžią. Tai buvo protesto streikas dėl to, kad anglai sutremptai tautines žmonių teises. Streikas jau atsauktas.

Padaugėjo Mokiniai Lietuvoj; Vyksta Atstatymo Darbai; Partizanai Dėkoja Amerikos Lietuviam už Drabužius

Antanas Bimba atsiuntė sekamą kablegramą Lietuvai Pagalbos Komitetui, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.:

— Aplankiau Ukmergę, Panevėžį, Kupiškį, Rokiškį ir vėl Kauną. Dalyvavau didelėse mokytojų konferencijose Ukmergėje ir Panevėžyje ir klausiausi jų diskusijų.

Mokyklų tinklas Tarybinėje Lietuvoje sparčiai auga, ir mokinių skaičius jau visur daug didesnis, negu pirm karo. Mokyklose, tačiau, tebėra didelių medžiaginių sunkenybių ir trūkumų; daug mokyklų trobesių tebėra griuvėsiuose.

Aš aplankiau ir kelias gimnazijas. Čia ta pati istorija — labai padidėjęs mokinių skaičius ir jų pasiūlymas mokytis.

Atmetė Anglų Siūlymą, kad Jungtinių Tautų Taryba Prižiūrėtų Derybas tarp Irano ir Sovietų

London. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba sausio 30 d., pagaliaus, vienbalsiai patvarkė, kad Irano delegatai turi per tiesiogines derybas su sovietiniais delegatais spręsti ginčą tarp Irano ir Sovietų Sąjungos.

Iranas buvo įteikęs Saugumo Tarybai skundą, kad Sovietai, girdi, kišasi į iraniškąjį Azerbaidžaną. Andrius Višinskis, sovietinių delegatų vadas Jungtinių Tautų susirinkime, užginčijo Sovietų kišimąsi į vidurinius Irano reikalus. Višinskis nurodė, jog Jungtinių Tautų čarteris reikalauja, kad, jeigu kyla kivirčiai tarp dviejų kraštų, tai visų pirma tie kraštai turi tiesioginiai mėginti susitarti.

Užsieninis Anglijos ministris Bevinas spyrėsi, kad Saugumo Taryba tuojau spręstų Irano skundą

prieš Sovietų Sąjungą. Pastui Bevinas turėjo sutikti, kad Iranas derėtųsi su Sovietais. Tačiau Bevinas reikalavo, kad Saugumo Taryba kontroliuotų derybas tarp Sovietų ir Irano atstovų. Sovietų delegatai griežtai atmetė derybų kontrolę. Vyriausiasis amerikonių atstovas Ed. Stettinius pritarė Bevinui.

Lenkijos atstovas Zigmundas Modzelewski pasiūlė visai ištraukti Irano skundą iš Saugumo Tarybos programos; sako, Irano ir Sovietų delegatai turėtų pranešti tarybai tik galutinąsias savo derybų pasekmes.

Saugumo Taryba, galų gale, vienbalsiai nutarė ištraukti skundą ir pasiūlykė sau tik "teisę prašyti žinių apie pasitarimų eigą" tarp Sovietų ir Irano atstovų.

Kongreso Komitetas Akklai Užgyrė Žiaurų Sumanymą Prieš Streiko Teisę

Washington. — Kongresnamų taisyklių komitetas trečiadienį 8 balsais prieš 3 ant greičiųjų užgyrė republikono Case'o sumanymą prieš darbininkų teisę streikuoti. Dauguma komiteto narių, republikonai ir reaktiniai demokratai, net neperskaitė inėšimo, bet akklai priėmė jį; neleido jį svarstyti kongresinei komisijai darbo reikalais, ir tiesiog nunešė šį sumanymą visam kongreso atstovų rūmų sprešti.

Tas sumanymas uždraudžia boikotus ir pritarimo streikus; užgina darbvedžiam (formanam) dėtis į unijas; leidžia plačiai naudoti federalių teismų indžionkšinius drausmes prieš streikus. Kalbėdamas prieš "prievartą," jis faktinai isako praleisti streikaužius per pikietininkų eiles; reikalauja traukti unijas ir teismus, girdi, "už sutartį laužymą" ir siūlo šalviti numatomus streikus bent per 35 dienas.

DEL ATOMŲ BANDYMU NEBAIGIA KARO LAIVO

Washington. — Amerika nebaigs statyti karo laivą Kentucky, 45,000 tonų, iki išbandys atomines bombas ant kitų laivų; tada panaudos bandymų patyrimus Kentucky įrengimams.

Anglai Naudoja Irano Žibalą ir Karines Pozicijas

London. — Anglai yra plačiausiai įsivyravę Irano žibalo versmėse, o antrą vietą toje pramonėje užima amerikoniai. Be to, Anglija yra įsigalėjusi, kaip namie, svarbiausiose karinėse Irano vietose (iš kurių galėtų grumoti sovietiniam Kaukazui). Sovietai yra nurodę, kad Irano valdžia 1940 metais pasirašė sutartį, kuri leido Sovietams naudoti žibalo versmes šiauriniame Irane už tam tikrą atlyginimą, bet Iranas sulaužė tą sutartį. Paskui, 1944 m. Sovietų vyriausybė norėjo gauti teisę žibalo pramonei artimiausiam jiem Irano ruože. Iranas, pakurstytas anglų ir amerikonių, atmetė Sovietų pasiūlymą.

Franko Pirkto 5 Lėktuvus iš Jungtinių Valstijų

Paryžius. — Ispanijos diktatorius Franko pirkto už \$152,000 penkis didelius karinio transporto lėktuvus ir 12 orlaivinių inžinų iš Jungtinių Valstijų, kaip pranešė United Press.

Kertasi indonezai su holandais Celebes saloj.

GEN. MOTORS SIŪLO TIK 13 IR PUŠĖ CENTŲ PRIEDO

Detroit. — Pertrūko naujos derybos tarp CIO Automobilų Darbininkų Unijos ir General Motors atstovų. General Motors pakartojė pirmesnj savo pasiūlymą — pakelti darbininkams algą tik pusketuriolikto cento valandai. Kompanijos vicepirmininkas Anderson pareiškė, jog General Motors neduos daugiau priedo, kol unija pasižadės sulaukyti darbininkus nuo bet kokių "neteisėtų" streikų. Unija reikalavo p u s d v i d e š i m t o cento priedo valandai, pagal prezidento Trumano patarimą. Unijos atstovai kaltino kompaniją, kad ji išsisukinėja nuo sąžiningų derybų dėlei sutarties.

VISUOTINAS ČILEJ STREIKAS PRIEŠ VALDŽIOS TERORĄ

Santiago, Čilė. — Šios Pietinės Amerikos respublikos Darbo Federacija paskelbė visuotiną streiką, kuris sustabdė fabrikus, geležinkelius, elektros dirvyklas ir kitas imones. Darbininkai sustreikavo dėl to, kad valdžia įvedė karo stovį 60 dienų; kad policija sušaudė 9 demonstrantus ir sužeidė 100 ir dėl to, kad valdžia suėmė Čilės Darbo Federacijos vadus. Sušaudytųjų laidotuvsė maršavo 50,000 darbininkų.

Siunčiama Anglų Kariuomenė į Japoniją

Tokio, saus. 31. — Generalas MacArthur pranešė, kad Anglija atsiunčia savo armijos junginius į Japoniją; tuo būdu anglai padėsia japonus tvarkyti ir galima būtų tam tikrą skaičių amerikonių grąžinti namo. MacArthur kvietė taip pat Sovietus ir chinus atsiųst savo kariuomenės; bet jie atsisakė.

Nurnberg. — Teisme prieš nacius parodyta, kad jie 1944 m. rudenį sušaudė 129 amerikonus belaisvius, naudodami juos šaudymų pratimam.

Moteris Automobilu Nužudė Savo Vyra; Gavo 8 Metus Kalėjimo

Paterson, N. J. — Geneva Humphrey, susipykus su savo vyru, tyčia automobilu mirtinai suvažinėjo jį beinantį keliu. Už tai Geneva nuteista tik 8 metus kalėti. Jai bausmė palengvinta dėl to, kad pas vyrą buvo rastas kitos moteries, jo mylėtinės laiškas. Prisieksiuojų teismas buvo sudarytas iš šešių metery ir šešių vyrų. Zmogudė yra 47 metų amžiaus.

Čilė. — Jau atsauktas 300,000 Čilės darbininkų protesto streikas.

ORAS. — Būsią dalinai apsiniaukę ir šalčiau.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STAGY 2-3878

Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara
President Jos. Weiss

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Harry L. Hopkins

Sausio 29 d. vieną New Yorko ligoninėje po ilgą ligą mirė Harry L. Hopkins. Jis buvo 55 metų amžiaus. Tai vienas iš nenuilstančių organizatorių, veikėjų ir diplomatų prezidento F. D. Roosevelto galybėje.

Prezidentas Rooseveltas dvyluką metų vadovavo Jungtinių Valstijų vidaus ir užsienio reikalams. H. L. Hopkins dvyluką metų gyveno su Rooseveltais Baltajame Name ir buvo artimiausias prezidento patarėjas. Daugelis sako, kad jis buvo net artimesnis Rooseveltui, negu savo laikais pulkininkas E. M. House prezidentui W. Wilsonui.

Nebuvo to didžiojo darbo, kuriame Mr. Hopkins nebūtų dalyvavęs. Nebuvo svarbesnio klausimo, kuriuo jis su velioniu prezidentu nebūtų tariąsis. Kelis kartus jis važiavo į Maskvą ir Londoną, kad suderintų Jungtinių Tautų reikalus karo išlaimėjimui. Ir Mr. Hopkins parodė savo diplomatinį gabumą ir realistinį prie dalyko priėjimą.

Paskutinis jo žygis buvo, tai pasitarimas jau prezidentui Trumanui. Kada po San Francisco Konferencijos įsitempė santykiai tarpe Jungtinių Valstijų, Britanijos ir Sovietų Sąjungos, tai prezidentas Trumanas pasiuntė Mr. Hopkinsą į Maskvą, o Joseph Davis'ą į Londoną. Santykiai pasitaisė. Lenkijos klausimas buvo išspręstas demokratiškas Lenkijos naudai.

Pirmasis Mr. Hopkins'o didelis darbas buvo vadovavimas Naujai Dalybai (New Deal), Roosevelto politikai. Jis vadovavo WPA darbams, kurie apėmė 15,000,000 buvusių bedarbių. WPA patatė ar pataisė 109,000 visuomeninių namų, jų tarpe 89,000 mokyklų, 11,000 tiltų, nutiesė 400,000 mylių kelių ir atliko daug miestų pagražinimo darbų, kur vien vaikų žaislavietės ir parkai užima 271,000 ketvirtainių akrų plotą. Taip sakant, Mr. Hopkins buvo "didžiausias bosas" visame pasaulyje, nes jis vadovavo milžiniškiems valstybės darbams.

Karo laimėjimui, kol Jungtinės Valstijos neturėjo paruošę savo armijos, orlaivyno ir laivyno mūšiams, mūsų šalis, kaip sakė velionis prezidentas Rooseveltas, "virto demokratijos ginklų arsenalu." Čia buvo reikalinga atlikti milžiniškas darbas, kad gamybą pasuktų karo pergalei, kad išbudavotų tikstančius naujų karinių fabriku. Ir čia Mr. Hopkins buvo dešinioji Roosevelto ranka. Ir ne vien tie ginklai ir amunicija reikėjo pagaminti, bet ir pristatyti ten, kur jie reikalingi. Mr. Hopkins vėl važiavo į Maskvą, Londoną ir kitų šalių sostines ir ten tarėsi su vadais. Jį nuosirdžiai priėmė Stalinas ir kiti Sovietų Sąjungos vadai; jį prideramai pasitikti Churchill ir kiti demokratinių valstybių vadai.

Kiekvienoj didesnėj Jungtinių Tautų konferencijoje dalyvavo prezidentas, valstybės sekretorius ir Mr. Hopkins'as. Jis dalyvavo Washingtono, Casablankos, Teherano, Quebeco, Kairo, Jaltos ir kitose konferencijose. Visur jis buvo Jungtinių Valstijų delegatams patarėju, visur rūpinosi, kad Jungtinės Tautos išiečių pergalėtoms.

Mr. Hopkins sveikata jau seniau buvo pasilijusi. Kada prezidentas Rooseveltas mirė, balandžio 12 d., 1945 m., tai Mr. Hopkins buvo New Yorko ligoninėje, kur jis bandė pataisyti sveikatą po Krymo (Jaltos) Konferencijos. Jis dalyvavo Roosevelto laidotuvsė. Po to suteikė patarimų dabartiniam prezidentui Trumanui apie tarptautinius reikalus ir pažadėjo jam pagalbą, kiek galės. Tai ir atliko greitai, kada gegužės mėnesį Trumanas pasiuntė Mr. Hopkinsą pas Staliną į Maskvą tartis, kad geriau suben-

drinti Sovietų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų santykius pasekmingam užbaigimui karo ir sutvirtinimui taikos.

Su Harrio L. Hopkins'o mirtimi mūsų šalis neteko vieno iš žymių organizatorių, veikėjų ir diplomatų, kuris sugebėjo pažinti gyvenimą, suprasti šalies žmonių ir pasaulinės padėties reikalus. Kiekvienas, mylis mūsų šalį, branginąs liaudies laisvę ir demokratiją, visada su pagarba prisimins Harri L. Hopkinsą.

Naciai Nužudė Milionus Žmonių!

Vokiški hitlerininkai, visa jų padermė ir pagalbininkai, tiek padarė žmonijai žalos, kad nei juos pakinkius darban, nei pasiuntus ant kartuvių, jie negalės atsikvėpti už atliktas svetui skriaudas.

I Vokietijoje buvo suvartyta dešimtys milijonų kitų šalių žmonių verstiniams darbams. Iš to skaičiaus apie 11,000,000 jau gražinti į savo šalis. Vokietijoje dar yra apie 1,000,000, didžiojoji jų, kurie arba patys yra hitlerininkai, arba hitlerininkų suklaidinti. Dalis jų grįs į savo tėvynes ir stengsis atidirbti už padarytas skriaudas. Dalis jų vaikosis po pasaulį, kaip kokia dvokianti smarvė ir skleis nacišką propagandą.

Bet milijonai nuosirdžių žmonių niekad nepamatys savo giminių, savo krauto, nes jų jau nėra gyvų! Kiek daug žuvo tų žmonių nacių vergijoje nuo sunkių darbų, nuo bado, nuomušimo, nuo kankinimo ir nuo kulky, tai veikiausiai niekad pasaulis nesužinos!

Iš Francijos buvo išvežta į nacių koncentracijos kempes 250,000 žmonių. I šią skaitlinę neįeina tie, kurie buvo išvartyti darbams arba buvo karo belaisviai. I koncentracijos kempes varė tuos, kurie buvo neištikimi naciams. Iš 250,000 francūzų savo namus pasiekė dar tik 5,000! Kitų nėra; kiti yra žuvę!

Iš Holandijos į koncentracijos kempes buvo išvartyta 126,000 holandų, 110,000 žydų ir 11,000 politinių "nusikalėlių". I savo šalį grįžo dar tik 11,000 holandų, 5,000 žydų ir 6,000 politinių. Iš 247,000 žmonių—grįžo tik 22,000!

Taip buvo su francūzais ir holandais. Dar baisiau su Sovietų Sąjungos piliečiais ir Lietuvos sūnais ir dukromis! Dr. A. Balachowsky, buvęs Paryžiaus Paster Laboratorijos veikėjas prieš karą, o karo laiku išvartytas Vokietijoje, Nurenbergo teisme liudijo, kad hitlerininkai žiauriausiai kankino ir žudė Sovietų Sąjungos piliečius. I tą kategoriją įėjo ir lietuviai.

Tegul viešpatuoja žmonių panieka naciams ir jų pakalikams!

Generolas Anders ir Žmogžudžiai

Anglija vis dar užlaiko 130,000 lenkų armiją vadovystėj generolo Wladyslaw Anders'o. Lenkai reakininkai, fašistai užsienyje, prie kurių priklauso ir generolas Anders, organizuoja šalkas teroristų, siunčia juos į Lenkiją, ten tie organizuoja dvarponių ir kapitalistų šalininkus ir puola valdininkus, komunistus, žydus ir demokratinius žmones. Tie razbaininkai nužudė jau 900 lenkų Komunistų (Liaudies) Partijos narių, 250 Socialistų Partijos narių ir nemažai šiaip demokratinių žmonių!

Mr. T. Sunde, sausio 22 d., rašo iš Humenne, Čechoslovakijos miestelio, kuris yra Lenkijos pasienyje. Jis rašo, kad Karpatų Kalnų srityje, tarpe Dukla, Lupkow ir Sanok veikia teroristų šalka, kurią sudaro lenkai fašistai, rusai buvę generolo Vlasovo "armijoje" ir vokiečiai hitlerininkai — "S.S." bei Gestapo nariai. Ši razbaininkų šalka turi kulkosvaizdžių ir žudo žmones, neva kariaudami už "Lenkijos ir Ukrainos laisvę." Jie vadinasi "benderoviciai", pagarbai ukraino hitlerininko Benderio, kuris kariavo Hitlerio armijoje. Šis korespondentas ir O. Zaussmer koresp. Boston Globe, taipgi radio NBC komentatorius A. Gauth, plačiai apklausinėjo žmones, kurie gerai žino apie tų razbaininkų veikimą.

Korespondentas rašo, kad prieš keletą dienų "benderoviciai" nužudė 14 žydų ir 4 komunistus Ulic miestelio srityje. Jis rašo: "Tie 'benderoviciai' gauna visokią pagalbą nuo lenkų generolo Anders'o, kurio armijos daliniai yra Amerikos ir Britanijos okupuotose Vokietijos dalyse."

Jis rašo, kad ta razbaininkų šalka dėvi raudonarmiečių, anglų, čekų ir vokiečių karines uniformas. Korespondentas atžymi, jog Lenkijos vyriausybė ir Sovietų Sąjungos Raudonosios Armijos komanda imsis žygių tom gaujom su naikinti.

Kas Ką Rašo ir Sako

IŠ LDS JUBILEJINIO VAJAUS EIGOS

LDS organas Tiesa skelbia davinus apie Jubiliejinio LDS Vajaus eigą. Laikraštis pažymi:

"Viso nuo vajaus pradžios jau įrašyta 442 nauji nariai."

Kai kurios kuopos jau seniai išpildė joms nuskirtas vajaus kvotas, kitos stovi arti to, bet dar yra LDS kuopų, kurios labai mažai arba nieku šiame vajuje nepasidarbovo.

Tai negerai. Tai nėra lygybės: vienų kuopų nariai dirba, trisiasi, o kitų—šaltai ramiai miega.

RASYTOJAI APIE STREIKUS

Angliškasis Daily Worker šiuo metu labai plačiai ir išsamiai rašo apie einamuosius darbininkų streikus. Pasikvietė šis dienraštis talkon visą eilę žymių rašytojų, kurie rašo iš streiko eigos ir streikių gyvenimo. Be kitų rašytojų, Ben Field rašo iš Schenectady miesto apie tenaitinius streikų reikalus. Rašytojas kolumnistas Mike Gold specialiai nuykvo į Pittsburgho apylinkę aprašyti plieno darbininkų streiką ir streikių gyvenimą.

Zodžiu, šiuo metu Daily Worker patapo labai žingėdžiu ir turiningu dienraščiu, — nepavadojamu ypačiai kovingiesiems darbininkams.

AR TAI NE BJAURU?!

Spauda paskelbė, kad rūbų pramonės baronai turi suslėpę apie 400,000 eilučių (siutų) ir 3 milijonus marškinių!

Tuo pačiu sykiu to visko stokuoja žmonėms, ypačiai paleidžiamiesiems iš karnuomenės kovūnams.

Kam rūbų pramonės karnaliai slepia gatavus rūbus?

Tam, kad jie tikisi, jog neužilgo bus nuimta nuo kainų kontrolė, o tada, jie tikisi, galėsį plėsti, kiek tik nori! Tuomet jie ir slepiamuosius rūbus ištrauksią iš sandėlių.

Vyriausybė kuoveikiau

siai turėtų j tai išsikiti, pareikalaujama, kad gatavi rūbai tuojau būtų pristatomi i apytuštes krautuves, kur žmonės juos galėtų pirkintis!

KALBANT APIE KARO NUOSTOLIUS

Kanadiečių Liaudies Balsas rašo:

"Yra apskaičiuojama, kad dešimtys milijonų karėjų buvo užmūsta per šį karą. Taipgi žuvo milijonai civilių žmonių. Šimtai tūkstančių liko invalidų. Bet šios aukos dar ne visos.

"Šiuo laikų Iankeši Kanadoj grafas Andrejus Krasickis, buvęs Lenkijos Jaujų Vyrų Krikščionių Asociacijos direktorius. Jis čia atvyko atsikreipti į Kanados Raudonąjį Kryžių, Jaujų Vyrų Krikščionių Asociaciją ir lenkų organizacijas, kad paremtų Lenkiją. Štai, ką jis pasakoją apie Lenkijos žmones.

"Pas jus, sako jis, lauke šalta, bet šilta viduje. Lenkijoje šalta lauke ir viduje. Astuoniašesimt nuosimėjų vaikų yra pagavę džiova. 33 nuosimčiai studentų serga džiova. Tai pasekmės alkio, šalčio ir kitų sunkumų, pergyventų karo metu ir dar pergyvenamų.

"Tik pagalvokit! Iš kiekvieno šimto vaikų, 80 apskriktė džiova. Džiova, kaip visiems yra žinoma, yra baisi liga. 'Sunku ją išgydyti. Bet Lenkijoje dabar nėra galimybės džiova gydyti. Džiova gydyti reikia gero maisto, geros priežiūros, tyro oro. O kaip gali lenkų vaikas gauti tuos dalykus, kad jų nėra.

"Ne geresnė padėtis Jugoslavijoje, Graikijoje. Kitose karo neriotose šalyse truputį geriau, bet ir tenai padėtis sunki.

"Milijonai vaikų iš karo priežasties išsiskirs iš gyvųjų tarpo visai, o kiti milijonai turės kentėti visą savo gyvenimą, nes jų augimas nebus normalus.

"Šio karo nuostoliai žmonijai neapskaičiuojami. Jis ne tik miestus ir kaimus su griovė, bet ir žmonių sveikatą sunaikino, sugriovė. Štai, kodėl taip svarbu dabar kovoti, kad kito karo nebūtų. Visiems reikia atminti, kad kitas būtų dar baisesnis."

Catoosa, Okla. — Bedarant primtus nukrito karienis lėktuvas. Žuvo 5 kariai.

Sveikinimai L. Šerininų Suvažiavimui

Pavieniai: M. Panelis, Bayonne, N. J., \$10.00.

Easton, Pa. "Sveikinimai Laisvės šerininų suvažiavimui, aukoj:

Po \$2: F. Malkaitis, V. Danielius, L. Tilvikas. St. Daniel, \$1.45. V. J. Stankus, \$1.05.

Po \$1: K. Abakon, K. Yudickas, S. Sharkey. V. Lingvinas, 50c. - Viso \$12.00. Draugiškai, V. J. Stankus."

Kenosha, Wis. "Sveikinimai L. šerininų suvažiavimui. Linkim geriausios kloties dienraščiui Laisvei. Dėl paramos prisidedame su maža pinigine auka:

Po \$5: P. Sprindis, A. Ru-seckas. Viso \$10.00. Draugiškai, P. Sprindis."

Iš anksčiau buvo paskelbta, kad aukų gauta \$1,036.80. Dabar prisidėjo \$32.00. Viso aukų \$1,068.80. Nuosirdi padėka visiems! Laisvės Adm-cija.

Dėlei LDS Centro Valdybos Nominacijų

Perskaitęs Rojaus Mizaros pareiškimą, tilpusi Laisvėje, reikale LDS centro nominacijų, įgavau drąsos pareikšti ir savo nuomonę tuom klausimu.

Daugelis LDS nominacijų praeidavo be apkalbėjimų. Nariuose net išsaknėjo tas nusistatymas, kad esanti Centro Valdyba gera—puikiai savo užduotis atlieka, na, ir kam reikia tų apkalbėjimų?

Dabar susidarė ypatinga problema. Ilgametis mūsų susivienijimo prezidentas, R. Mizara, kitam terminui nekandidatuoja ir jis mums, patarė išsirinkti kitą. Gaila. Drg. Mizara tom pareigom taip kvalifikuotai tiko ir taip puikiai prezidento pareigas atliko. Nors nenoromis, bet tą jo (Mizaros) pranešimą turime priimti kaip teisingą ir nuosirdų.

Per suvirš penkioliką metų taip svarbių organizacijoj pareigų atlikimas, tai didelis darbas. Tegul ir kitas narys kiek pasišventimo paaukoja organizacijos labui. Gal naujas prezidentas, su nauja energija ir šviežiu pasiryžimu, lyginsis net ir senojo prezidento kompetentiškumams.

Būtų geriau buvę, jei tas drg. Mizaros pareiškimas būtų tilpęs spaudoje bent praeitą gruodžio mėnesį, nes dabar daugelis kuopų jau sausio mėnesį nominavo kandidatus. Mūsų kuopa jau irgi atliko nominacijų balsavimą ir vienbalsiai nominavome į prezidentus drg. Mizarą. Susirinkusieji buvo vienodos nuomonės, kad Centro Valdybos nariai

gyventų arti prie Centro, kas sutauptų daug pinigų už keliones, o ir pats organizacinis Centre darbas eitų pasekmingiau — sparčiau. Skubesniam reikalui esant, arti prie Centro gyvenančius valdybos narius galima greičiau susisaukti i posėdį ir nereikėtų sugaisti dienos darbą. Mes ne šešėlio neturime dasileisti tų klaidų, kokias daro mūsų kaimyniški Susivienijimai dėl tų begalinių išlaidų vadinėjimams. Nemanau, kad nariuose rastųsi tokių, kurie statytų savotišką ambiciją aukščiau organizacijos gerovės ir tik dėl to, kad iš jo kolonijos nėra Centre atstovo. Ekonomiškas irgi yra stambus dėsnys organizacijos bujojime.

Mano manymu, būtų geras sąstatas kandidatų i Centro Valdybą sekamas: Prezidentu—J. Gasiunas, Brooklyn, N. Y.; Pirmu vice-prez. — A. Matulis, Jersey City, N. J.; antru vice-prez. — Eva Mizarienė, Brooklyn, N. Y.; sekretor. — J. Siurba, Brooklyn, N. Y.; išdinku — J. Weiss, Brooklyn, N. Y.; išdo globėjas — J. Grubis, Brooklyn, N. Y.; J. Stanelis, Bayonne, N. J. ir A. Gilmanas, Brooklyn, N. Y.

Daktaru kvotėju — Dr. J. J. Kaškiaučius, Newark, N. J. Tai yra atsižymėję veikloje veteranai ir LDS daugumai narių žinomi — pajįstami. Jie visi arti gyvena prie Centro. Jaunimo darbai seimas nusikiria veiklos komitetą iš jaunuolių. Kazys St.

DARBININKŲ SVEIKATA

J. J. KAŠKIAUČIUS, M. D.
530 Summer Ave. Newark, N. J.
Tel. Humboldt 2-7964

Ausyse Birzgia

Drauge daktare, matau, daug kam patariate per laikraštį, tai ir aš prašyčiau, kad ir man patartumėt.

Aš turiu svarbią ligą. Labai mane kankina. Aš nežinau, ar galima šitokia liga išgydyti ar ne. Priežastis tokia. Aš dirbau su mašina ir buvo didelis garšas ir baladonė. Tai man užtrenkė ausis, ir nuo to pradėjo birgti pusė galvos. Jau 3 metai, kaip birzgia. Buvau pas kelis gydytojus, vartojau jų vaistus, bet man nemažina. Ir aš nebeįmanau, kas man ir bedaryti.

Atsakymas.

Tai teisybė, Drauge. Ausų birzimas, ūžimas ar skambėjimas — gana įkyrus daiktas. Kai žums, tai veikiausia ir prasidėjo nuo didelio bildėsio. Bildėsų užgauna ir sujaukia ausų būgnelius. Jie nuo to pasidaro storesni ir nebe taip esti jautrus lengvesniam garšui. Pasidaro sunkiau girdėt. Viduj ausies girdėjimo nervų galonės irgi kartais esti pažeistos.

O daug kam ausyse pradeda skambėti nuo organizmo senėjimo, nuo tam tikrų ausinių laipsniško menkėjimo ir gedimo. Arterijos lieka nebe tokios tšlios, pasidaro kietesnės. Kraujospūdis eina didyn. Organuose vyksta tolygios blogėjimo atmainos. Taip pat esti ir ausų audiniuose. Ten irgi pamažu įsigali taip vadinamas otosklerozas, gludžiųjų ausies ausdinių kietėjimas.

Palengvint, o kartais ir pralinat tokį nemalonų ausų birzimą galima bendromis higienos priemonėmis. Kokie la-

šai į ausis nieko nereikia. Nebent, jei ausyse prisikėmsa tam tikros tyrės ir ji jaudina būgnelius, tai reikia išimti arba išplauti tą kamsalą (ear wax, cerumen). Bet šiaip norint ką gera ausim padaryti, reikia gerai padaryti ir visam organizmui.

Pradėkite, Drauge, greta paprasto gamtinio maisto, imti po keletą piliukų vitaminių —multiple vitamin and mineral pills. Imkite po keletą kartų su maistu, laike valgymo, 3 kartus kas diena, per ilgą laiką. Tuo patim tarpui imkite vitamin B1—Thiamin hydrochloride, 25 mg. 100 tabletes. Imkite po 1 tablete 3 kartus kas diena. Ilgainiui nuo to gali gerokai pasitaisyti ir ausų audiniai. Gali ir tas birzimas sumazėti. Be to, kai kada gerai padaro dar tam tikras vaistas: prostigmin methylsulfate 1:2000. Gydytojas leidžia to vaisto į raumenis su adata, po 1 c.c. (po 1 kubinį centimetarą) kas diena. Tas vaistas kartais gerai paveikia kraujo apytaką ausyse ir atgaivina audinius. Tada ir birzėjimas eina mažyn. Žinoma, nebedirbkite, kur yra didelis ūžimas ir poškėjimas, žviegimas.

Apylinkės Miesteliai Gaus Mokiniam Busus

Long Island miesteliai Woodmere, Hewlett, Grant Park ir Gibson atsteigia mokiniams transportaciją specialiais busais. Specialiai mokiniams busai buvo sulaukyti 1943 metų balandžio mėnesį.

Sausio 30-tą New Yorko portan pribuvo 12 laivų su 6,301 kariškiais.

VASARIO 22, 23 ir 24
Ivykis
LAISVĖS BAZARAS
Grand Paradise Salėje
318 Grand Street
Brooklyn
Kas vakaras bus

ŠOKIAI
PAVIDIS ORKESTRA
Įžanga Kasdien
tik 35 centai
Būkit Visi ir Visos!

Su Užsispyrusiu Priešu Tegali Būti Tik Viena Kalba

BURŽUAZINIŲ NACIONALISTŲ GRUPĖS BYLA KAUNE

Didelį Kauno visuomenės susidomėjimą sukėlė lapkričio 4 dieną Karinio Tribunolo viešai svarstyta buržuazinių nacionalistų grupės byla. Kaltinamųjų tarpe — du kunigai. Ir šis faktas suteikė bylai ypatingą atspalvį. Čia gi turime reikalą jau ne su eiliniomis gaujų dalyviais ir ne su eiliniiais jų bendrininkais. Visi dar gerai atsimesna pereito liepos mėnesio pradžioje Kauno Arkivyskupijos Kūrijos išsuntinėtą ir viešai paskelbtą kreipimąsi į visus dvasiškius bei tikinčiuosius, kuriame pasakytą:

“...Mūsų Tėvynėje susidarė ne mažas skaičius miškų pasitraukusių jaunuolių, suklaidintų piktos valios žmonių. Jie, miškuose pasislėpę, ne tik patys nedirba krašto atstatymo darbu, bet kerštingais kruviniais žygiais trukdo kitiems darbu ir puola valdžios pareigūnus, žudo nekaltus žmones, platina visokių šmeižtų ir melus prieš Tarybų valdžią, žodžiu, sėja nerimą mūsų krašte, statydami į pavojų daugybę sau artimiausių žmonių. Darbingiausias ir ramiausias piliečiai atsiderėkliausioje padėtyje: miškuose susiorganizavę ginkluoti užpuolę aplėšia, grasina mirtimi, trukdo ramų kūrybišką darbą ūkiuose. Padėtis skaudi. Kas myli kraštą ir žmones, negali tylėti.”

“Todėl paklauskite Bažnyčios, paklauskite valdžios, paklauskite savo mielosios Tėvynės, meskite kerštą, meskite ginklus ir grįžkite į kilnių atstatymo darbą.”

Sis kreipimasis buvo paskelbtas visose parapijose, visose bažnyčiose. Jo paklausė nemažas skaičius gaujų dalyvių. Todėl, kaip galėjo atsirasti dvasiškių, kurie nebūtų paklausę savo dvasiškos vyresnybės ir savo akloje neapykantoje Tarybų valdžiai būtų minidžioje jų pačių anksčiau paskelbtas dogmas; kurie nebūtų paklausę jų pačių skelbiamų religinių kanonų? Deja, atsirado. Ir tas juos atvedė į kaltinamųjų suolą.

...Didžiulė kino “Forum” salė buvo pilna žmonių, kai pasirodė Karinio Tribunolo teisėjų sąstatas: pirmininkaujantis justicijos pulkininkas Stasiulis, teisėjai kapitonas Krolikonis ir kapitonas Parkauskas. Kaltinamusius gynė advokatas P. Armalis.

Skaitoma kaltinamoji išvada. Kaltinamųjų suole — Kelmės girininkijos buhalteris Juozas Jakubonas, Kelmės parapijos vikaras Antanas Cimielius, Lyduvėnų klebonas Bronius Gaižutis ir Vertukių eiguvos eiguulis Stasys Eitmantis. Jie visi buvo Raseinių apskrityje veikusios ir liepos mėnesio pabaigoje sulikviduotos Zaskėvičiaus vadovaujamos banditų gaujos bendrininkai.

Jakubonas 1941 metų kovo mėnesį repatriavo į Vokietiją ir į Lietuvą sugrįžo vokiečių okupacijos metu. Nuo 1945 metų pradžios jis palaikė ryšius tarp Zaskėvičiaus gaujos ir antitarybinės nacionalistinės “LLA” organizacijos vadovų.

Būdamas patikimas gaujos žmogus, Jakubonas drauge su gaujos vadovais sudarė teroristinių aktų prieštarybinį - partinį aktyvą, vykdydamą planą ir patsai asmeniškai vadovavo tarybinio tarnautojo Jociaus numatytam nužudymo parengimui.

Kunigas Cimielius nuo š. m. kovo mėnesio palaikydavo glaudžius ryšius su gaujos vadovais Zaskėvičium ir Rožanskiu. Pagal jų nurodymą jis aprūpindavo gaują maisto produktais ir medikamentais, lankydavo gaują miške, dalyvavo pasitarime dėl Kelmės pieninės aplėšimo ir teroristinių aktų prieš tarybinius pareigūnus vykdymo.

Kunigas Gaižutis turi jau nemažą antitarybinės veiklos stažą: su nacionalistiniu pagrindu jis susirūšio dar 1940 metais. Ne vieną kartą jo parapijiečiai išsakyklos girdėjo jo antitarybinius pamokslius. Vokiečiams įsibrovus į Lietuvą, glaudų kontaktą jis užmezgė su profašistiniais “Lietuvos aktyvistų frontu,” lankydamosi jų susirinkimuose, kur pasakydavo antitarybines, šmeižiančias kalbas. Ne kur kitur, kaip tik bažnyčios sandėlyje, sargybos saugomi, buvo laikomi suminti ir vėliau nužudyti tarybiniai aktyvistai. 1945 metų liepos mėnesį lankydams Zaskėvičiaus gaują miške, Gaižutis dalyvavo gaujos vadovų pasitarimuose dėl Kelmės pieninės aplėšimo ir dėl tarybinio pareigūno Jociaus nužudymo. Kitą kartą lankydams gaują, liepos 20 dieną, Gaižutis ragino banditus kovoti prieš Tarybų valdžią ir atkurti buržuazinę santvarką.

Kaltinamasis Eitmantis, būdamas priešiška nusistatęs Tarybinės valdžios atžvilgiu, susirūšio su Zaskėvičiaus gauja, buvusio jo saugojamo miško ribose, atveždavo maistą nuo gaujos bendrininkų ir atveddavo į gaujos buveinę naujus gaujos užverbuotus asmenis. Baigus skaityti kaltinamąją išvadą, pirmas buvo klausinėjamas kaltinamasis Jakubonas. Jis pripažįsta save kaltu ir patikslina savo parodymus. Atlikdamas gaujos įpareigojimus, jis turėdavo reikalą su visa eile kunigų. Zaskėvičiaus pavestas jis porą kartų vyko į Kauną pas Karmelitų kleboną Bubnį ir pas Zaliakalnio kleboną Tomaševičių.

Prokuroras: O ką pas juos veikėte, ką jie kalbėjo? Kaltinamasis: Jie su manimi kalbėdavosi tik tiek, kiek būtinai reikalinga. Gavau iš jų laiškų, pinigų, o pas kunigą Bubnį — antitarybinės literatūros.

Klausinėjimo eigoje paaiškėja, kad 1944 metais ir Vertukių eiguvos eiguulis Stasys Eitmantis. Jie visi buvo Raseinių apskrityje veikusios ir liepos mėnesio pabaigoje sulikviduotos Zaskėvičiaus vadovaujamos banditų gaujos bendrininkai.

Jakubonas 1941 metų kovo mėnesį repatriavo į Vokietiją ir į Lietuvą sugrįžo vokiečių okupacijos metu. Nuo 1945 metų pradžios jis palaikė ryšius tarp Zaskėvičiaus gaujos ir antitarybinės nacionalistinės “LLA” organizacijos vadovų.

Būdamas patikimas gaujos žmogus, Jakubonas drauge su gaujos vadovais sudarė teroristinių aktų prieštarybinį - partinį aktyvą, vykdydamą planą ir patsai asmeniškai vadovavo tarybinio tarnautojo Jociaus numatytam nužudymo parengimui.

Kunigas Cimielius nuo š. m. kovo mėnesio palaikydavo glaudžius ryšius su gaujos vadovais Zaskėvičium ir Rožanskiu. Pagal jų nurodymą jis aprūpindavo gaują maisto produktais ir medikamentais, lankydavo gaują miške, dalyvavo pasitarime dėl Kelmės pieninės aplėšimo ir teroristinių aktų prieš tarybinius pareigūnus vykdymo.

Jakubonas kartu su Cimieliu vyksta į mišką jų sutaukyti.

Prokuroras: Dėl ko taip pykote ant Jociaus, kad, nežiūrint kitų mėginimų — nesėkmingumo, būtinai buvotė pasiryžę jį nužudyti? Jakubonas: Mat, visi buvo tos nuomonės, kad jis daugiausiai mums kenkia.

Prokuroras: Jeigu jums, tai yra buržuaziniams nacionalistams jis nepatiko, tai reiškia, kad jis uoliai vykdė savo pareigas? Kaltinamasis galvos linktelėjimu tai patvirtina.

Toliau klausinėjamas kunigas Cimielius. Pradedamas savo parodymus jis mėgina paaiškinti, kad su buržuaziniams nacionalistais ir jų gaujomis jis pradžioje susitarino jų agitacijos veikiamas. Prieš pasitraukimą vokiečiai ir jų sėbrai įvairiausiais būdais baugino gyventojus, o ypatingai dvasininkus. Kai frontas buvo sustojęs ties Raseiniais, net laikraščiuose buvo paskelbta, kad bolshevikai pakorė Raseinių kleboną, todėl jis už jį net mišias atlaikęs.

Pirmininkaujantis: Ar tikrai Raseinių klebonas buvo nužudytas? Cimielius: Išvijus vokiečius, mes su juo susitikom...

Norėdamas užtušuoti ir susilpninti kai kuriuos kaltinimus, Cimielius dažnai mėgina dangstyti sutana ir religinėmis dogmomis. Į klausimą, kodėl jis teikė maistą banditams, jis pradžioje mėgino paaiškinti savo pareigą remti “kenčiančius”. Net savo nuvykimą į Zaskėvičiaus banditų gaują jis pradžioje mėgino aiškinti noru prisidėti prie kraujo praliejimo išvengimo. Tačiau kitų kaltinamųjų bei ankstyvesnių parodymų prirentas, Cimielius buvo priverstas atsakyti nuo tokių mėginimų. Iš Jakubono parodymų paaiškėja, kad jie abu su Cimieliu vyko į Zaskėvičiaus gaują ne nekaltų žmonių kraują liejimą sustabdyti ir bendrai ne gaujos dalyvius prikalbinėti, kad jie paklauskų tarybinės valdžios raginimo išėiti iš miško ir pasinaudotų teikiama amnestija, bet tik banditų tarpusavy kraują liejimą sustabdyti, nes susipešė dvi gaujos — Zaskėvičiaus ir Gužaičio — per kurių susidūrimą žuvo keturi ar penki banditai.

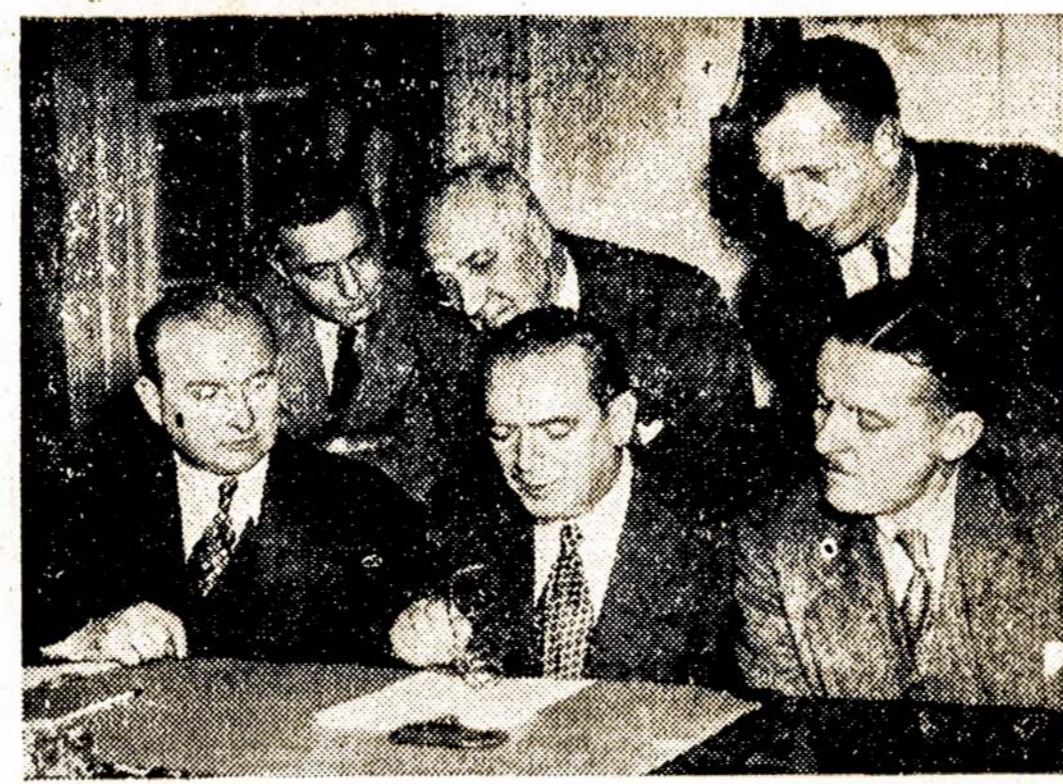
Prokuroras: Tai reiškia, kad jūs, svarbiausia, vykotė tikslu sustiprinti bendrą kovą prieš Tarybų valdžią, sutaukant ir sujungiant abi gaujas? Cimielius pradžioje atsakinėja nenoriai, tačiau vėliau jis pradeda kalbėti: Pirmininkaujantis: Ar jums buvo žinomi gaujų “Kovos” metodai ir veikimai? Kaltinamasis: Taip, buvo žinomi. Teroras, kova prieš tarybinius darbuotojus.

Prokuroras: O gaujos ar turėjo ginklų? Kaltinamasis: Jie man buvo parodę kulkosvaidį, šautuvus, radijo priimtuvą. Dėl įdomumo...

Prokuroras: Tamsta dalyvavai pasitarime dėl Jociaus nužudymo ir dėl Kelmės pieninės aplėšimo. Kodėl kaip dvasiškiis tamsata nemėginai juos atkalbinti nuo tokiio žygio? Salėje pasigirsta garsus juokas, kai kaltinamasis atsako: —Kai ėjo kalba apie nerimtus dalykus — nenorėjau moralizuoti.

Pirmininkaujantis dar klausia: “Kodėl kaltinamasis, gerai žinodamas ir savo dvasiškos vyresnybės nustatymą ir tarybinės valdžios teikiama amnestija, neskelbė to savo parapijiečiams ir pats tuo nepasinaudojo?” Klausimas lieka be atsakymo. Cimielius į tą klausimą nenori atsakyti, nes jis sąmoningai ėjo prieš Tarybų valdžią, nesiskaitydamas nei su kanonais, nei su savo sąžine.

Kunigas Gaižutis gana smulkiai papasakojo apie savo ankstyvesnę veiklą 1940 — 1941 metais ir vokiečių okupacijos metu. Bet apie savo paskutinio mėto veikimą jis kalba ne labai noromis ir toli gražu neįtikinamai. Gaižutis, baigęs universiteto teologijos fakultetą, nevengia pakalbėti filosofinėmis temomis, pasakoja apie susidariusį jam dualizmą. Gi iš bylos eigos paaiškėja, o paskui jis ir pats patvirtina tą savo dualizmą. Oficialiai jis didelės parapijos klebonas, kuriam Tarybinė Konstitucija garantuoja galimumą niekeno netrukdomam skelbti religines tiesas ir iškurio reikalaujama bent tiek, kad būtų lojalus tarybinei santvarkai, o faktiškai — jis vilkas avies kailyje, kovojantis prieš tarybinę santvarką ir remiantis buržuazines banditų gaujas, religinę laisvę naudojantis pragaistingiems tikslams. Net Kauno Arkivyskupijos Kūrijos kreipimasi į tikinčiuosius jis vengė perskaityti, nes, jo paties pripažinimu, gaujose būvėjęs pakrikimas ir jis nenorėjęs, kad gaujų dalyviai sužinotų kreipimosi turinio. Užtat kunigas Gaižutis tikrąjį savo veidą parodo, kai nuyksta į mišką pas savo sėbrus jiems pamokslius skaityti. Kai jis paskutinį kartą lankėsi Zaskėvičiaus gaujoje, jis laimino banditus “šventam karui” ir ragino juos kovoti “kol ateis ta diena, kai vėl būsim šeimininkai.” Savo tikrąjį jėzuitiškumą kunigas Gaižutis parodo atsakydamas į pirmininkaujantis klausimą, prieš ką buvo nukreiptas teroras? —Pirmoje eilėje prieš lietuvius. Nepatogu buvo tokiu laiku erzinti rusų kariuomenę... Susirinkusieji, įtemptai

Transporto Darbininkų Unijai, CIO, užprotestavus prieš pasijojimą parduoti privatiskai Consolidated Edison Co. miestavą pajegos gamyklą, majoras pažadėjo tą klausimą paleisti miesto gyventojų referendumu išspresti. Unija nežaidė žodžiais, bet buvo paskelbusi streikui dieną tikslu apsaugoti žmonių turta. Iš kairės: Transportininkų prezidentas Michael J. Quill, miesto majoras William O'Dwyer, Transportininkų Unijos Loko 100 vice-prezidentas Pete G. Lachlin.

sekę kaltinamųjų apklausinėjimą teisme, labai pasipiktino tokiu cinizmu. Salėje pasigirsta įvairios reprikos: —Štai, tokius tikruosius kaltininkus reikia nubausti.

Po pertraukos ryškia kalba pasakė Kauno miesto prokuroras Galinaitis. Išgyvendinęs nusi k alstamuosius kaltinamųjų veiksmus, jis ypatingai pabrėžia visuomeninę bylos pusę. Kaltinamųjų suole sėdi žmonės, kurių pareiga buvo kitus atvesti į doros ir teisingumo kelią. Bet, užuot tai darę, jie patys nuėjo ir kitus stūmė į nusikaltimo kelią. Nors patys jie sugebėjo laikytis tam tikrame atokume nuo “juodųjų” gaujų darbų, kuriuos, beje, jie patys kurstė, tačiau savo įtaką ir savo veiksmais jie didžiai pakenkė ir Tarybų valdžiai ir jų atstovaujama bažnyčiai.

Po gynėjo drg. Armalio kalbos, kurioje jis prašė teismą atsižvelgti į kaltę švelninančias aplinkybes, ir po kaltinamųjų žodžio, teismas išėina pasitarti.

Nors jau vėlyvas laikas, tačiau daug kas įtemptai laukia sprendimo paskelbimo. Įvykęs teismas yra būdingas. Lietuviškai vokiečiai nacionalistai patys save išbraukė iš lietuvių tautos tarpo, persidudami svetimam fašizmui. Dvasininkai išbraukė save iš dvasiškosios tautos, veikdami prieš religiją ir prieš savo dvasinės vyriausybės įsakymus. Štai kas pasakytą Arkivyskupijos Kūrijos kreipimasi: “...Mes raginame... neklusykite tų, kurie jus suvedžioja. Artimo krauju, kerštu nieko gero neatsieksite, tiktai sau, savo artimiesiems ir savo visam kraštui užtrauksite nelaimę.”

“Valdžia turi priemonių jus pasiekti ir žiauriai nubausti; ji gaili brolių, nors ir suklaidintųjų, kraują lieti.” Tačiau su užsispyrusiais priešais, su kitų žmonių klaidintojais ir apgaudinėjtojais gali būti tiktai viena kalba: rūsti, tokia, kokia gali būti tik su priešu kaltebama. Teismas paskelbė sprendimą: Cimielius Antanas, Gaižutis Bronius ir Jakubonas Juozas nubausti kiekvienas laisvės atėmimu po 10 metų. Eitmantis Stasys —laisvės atėmimu 3 mėtuams. J. Giedrimas.

Ukmergės Amatų Mokykloje

Dideli ir gražūs Ukmergės Amatų Mokyklos rūmai, vokiečiams traukiantis, smarkiai nukentėjo. Ypač smarkiai buvo apnaukintas įvairūs mokomasis inventorius. Pradžioje mokykla buvo tik dalimi aptvarkyta, o pernai padarytas pagrindinis remontas: visur įstatyti langai, pataisytas tinkas, visos klasės atnaujintos ir tinkamai paruoštos mokslo darbu. Sienoje šūkis — “Mūsų jėgos, mūsų protas, Tau, Tėvyne, paaukotas.”

Amatų mokykloje veikia 4 pagrindiniai skyriai: metalistų, medžio apdirbimo, statybos ir siuvimo. Kiekvienas skyrius skirstomas poskyriais, kurie apima specialias šakas. Mokykloje šiemet veikia net 5 pirmosios klases, kuriuose mokosi 130 mokinių. Kitose klases dirbama su 200 mokiniu. Dideliu namu apšildymui reikalingas nemažas kuro kiekis, kurį gamina patys mokiniai. Iki mokinių grupė, 101 mokynys, jau atliko savo kirtimo normą. Šiuo metu dirba II-ji grupė. Mokyklos mokiniai aprūpinami butu, maistu ir rūbais. Esantieji mergaičių ir berniukų bendrabučiai gali talpinti 150 mokinių. Mokiniai gali maitintis mokyklos išlaikomoje valgykloje. Mokyklos mokomąjį darbą sudaro direktorius drg. Strazdas, mokslo dalies vedėjas — drg. Misiūnas, 10 mokytojų - pedagogų ir 15 meisterių. Savo reikalams mokykla turi sunkvežimį. M. Nekrašas.

So. Boston, Mass.

LDS 62 Kuopa ir Naujoji Karta

Kaip matyti iš korespondencijų, tai po visą plačią Ameriką yra tas pats trūkumas: nariai nesilanko skaitlingai į mūsų organizacijų kuopų susirinkimus.

Čia LDS 62 kuopos metinis susirinkimas sausio mėnesį buvo peiktinai mažas. Gruodžio mėnesio susirinkime buvo atidėta kuopos valdyba rinkti sausio mėnesio susirinkime, kadangi ir tuomet buvo mažas susirinkimas. Bet ir sausio mėnesį pilnai visa valdyba neišrinkta. Negauta finansų sekretoriaus. Todėl nutarta atvirutėmis narius šaukti į sekančią susirinkimą, kuris įvyks vasario 7 d. Visų narių priedermė būti susirinkime. Ne tik tam susirinkime turėsime išrinkti finansų sekretorių, bet taipgi turėsime nominuoti narius į LDS Centro Valdybą.

Kadangi finansų sekretoriui reikalinga tam tikrų kvalifikacijų, tai iš senosios kartos ir yra sunku gauti asmenį, kuris galėtų tinkamai atlikti tas pareigas. Tai čia, kaip sykis, proga mūsų jaunajai kartai įeiti į mūsų organizacijos atsakingus darbus. Mat, kaip Pittsburgho suvažiavime, taip sausio 13 d. čia So. Bostone jaunuolių laikytoj konferencijoje jaunuoliai pasisakė, kad jie jau ne jaunuoliai, o suaugusioji naujoji karta; ir jie nenori atskiros jaunuolių grupės, bet nori sykiu su seniais būti ir veikti organizacijose. Būtų gerai, kad jaunuoliai užimtų atsakingas vietas mūsų kuopose. Jei senesnieji nebepali dėl senatvės ar ligos užimti kuopų valdybų vietas, tai naujoji karta būtinai turėtų užpildyti tuos trūkumus.

LDS 62 Kp. Pirmininkas.

Hudson, Mass.

Klaidos Atitaisymas

Nemaloni įvyko klaida Laisvės No. 7 Albino Tamošiuo mirties aprašyme. Ten pasakyta: “Albinas Tamošius paliko dideliame nulūdimė gimnaziū Ch. Stakus ir dvi dukteris, Vandžią ir Birutę.” Turėjo būt — H. K. Liksių ir dvi dukteris, Vandžią ir Birutę. Už klaidą atsiprašau. P. V.

Naujo Laisvei prenumeratoriaus gavimas niekad nėra pėrvėlus darbas; pakalbink savo pažįstamą, savo kaimyną, kuris dienraščio dar neskaity, užsisakyti Laisvę!

Elizabeth, N. J.

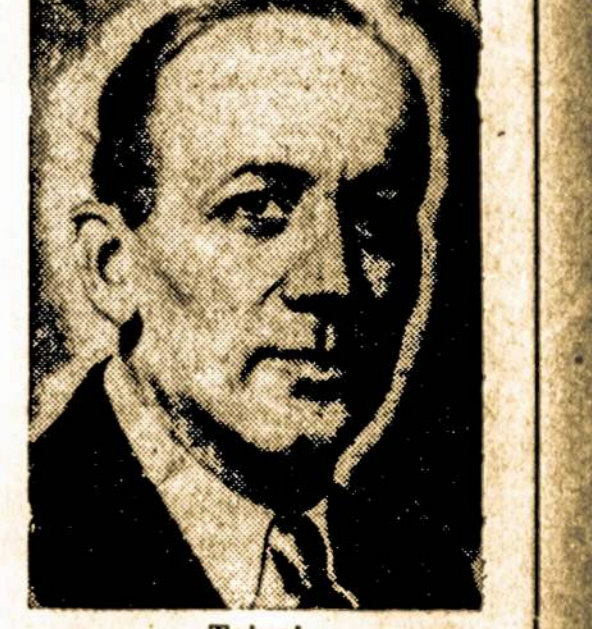
B. Makutėnienė, suėjusi su LPTK Centro Fin. Sekretore, L. Kavaliauskaite, pridavė dvi blankas, ant kurių dd. A. Skairius ir C. Savage surinko finansinių dovanų, pagalbai Lietuvos žmonėms, nupirkimui reikalingų medikamentų. Alex'o Skairiaus blanka: Po \$2: Jonas Sabanskas ir John Putis. Po \$1: Steponas Yankauskas, Joe Zaleckas, Frank Vildėnskas, M. Panelis (Bayonne, N. J.) ir Walter Žukas. Viso \$9.

C. Savičiaus blanka: Po \$1: J. B. Paserskis, A. Zalkauskas — (abu iš Jersey City, N. J.) ir K. Dumčius, Kearny, N. J. Po 50c: F. Šavičius ir F. Deptulo. W. Dobrotvar, iš Linden, N. J.

Po 25c: A. Kazakevich, Charles Perosalskai, A. Slipchik, Kenishevski, Osolinec ir Alekšius. J. Semenovich, Newark, N. J. Ne prie visų pavardžių buvo paminėti miestai, tad manome, kad tie asmenys iš Elizabetho. Sirdingai ačiū už gražias dovanas. Viso gauta \$15.25. Rep.

Philadelphia, Pa.

LENINO ATMINČIAI MITINGAS Už Darbus, Algas, Taiką, Lygybę. WM. Z. FOSTER Komunistų Partijos Nacionalis Pirmininkas

Talpei BEN DAVIS, JR. New Yorko Miesto Councilmanas PHIL BART Komunistų Partijos Pirmininkas Bytinėje Pensilvanijoje

Antradienį, Vasar. 26 8 Valandą Vakare THE MET Broad & Poplar Sts. Tiktetai — 30c, 60c, \$1.24 — parduoda pas: 250 S. Broad St., Room 710, Locust Bookshop, 269 S. 11th St. ir kaimynystės kom. klubuose.

Jo Sūnus Kapitonas

ALB. ZUKAUSKAS.

Kairiam Nevėžio upės krante dar ir dabar tebestovi apgriuvisi trobelė, tuščia ir apleista. Rytai iš jos aukštinio nerūksta dūmai, tik siautulingas pavasario vėjas girgždina praviras duris, laisvai čiauziodamas pro iškultus langus. Čirškūnai žvirbliai, likus trobelei be žmonių, visu pulku išskrido į Pauliukonio viensėdį.

Trobelė stovi tuščia jau nuo 1941 metų vasaros. Anksčiau ilgus metus joje gyveno senas lentiūvyvis Aleksandras Zlatkus su žmona Agota ir vienatūriu sūnumi Povilu.

Kas pavasarį jis išeidavo į tolimes apylinkes su kaimynu Adamonu lentiūvių piūklą, o grįždavo po pirmųjų šalnų rudeni.

Tačiau vieną pavasarį Adamonis jau daugiau nepasirodė: jis buvo miręs. Sunkiai atsiduso, jausdamas besiantinančią savo senatvę, Zlatkus; per trisdešimt metų jis su Adamonu buvo išpiovęs stirtų stirtas lentiūvių, kol vienas atsiguolė į kapą, o antram sulinko pečiai.

Ėjo pavasaris. Nevėžiu užė ledai; ir paupio krūmynuose pražydė pirmos pašnigės. Zlatkus po senovei atsisėdęs ant slenkščio sugalando išilginį piūklą, skerspiūklį, kirvi, skliutą ir pažvelgė į sūnų:

— Tau jau šešiolika metų,—tarė,— einam.

Ir jiedu patraukė į Pasvalio. Sokų apylinkes, vietomis užkliūdami net anapus Mūsos, kur gyveno turtingesni ūkininkai, kuriems reikalingos buvo naujos trobos, jų ristinams reikėjo naujų arkliūzių ir padidėjusioms bekonų šeimoms naujų, šviesių kaulidžių.

Per visą pavasarį, vasarą iki vėlyvo rudens pašalų, kol šaltis akmeniu pavasario medį, jie kėlė ant aukštų ožių storus rąstus ir, anglim nujudintą virvėle timplėdami, atžymėję išilgai sienų jų brūkšnius, vienas aukštai, kitas apačioje atsistoję, paspauždavo delnus. Piūklas švyksdamas rigo į medį, vėjas nešė į akis piūvenas, kurias išplaudavo gausus prakaitas.

Taip ėjo metai po metų. O baigė kurioj vietoj darbą, subatvakary, gavę pinigų, abu šauniai nugerdavė:—ir tėvas ir sūnus.

— Mūsų brolis, lentiūvyvis, nevengia stiklėlio—sakydavo tėvas.

O Zlatkiene, likusi viena, triūsė, kasinėjo daržą, sodino bulves, kopūstus, burokėlius, juos rėvėjo, kaupė ir laukė rudens, kada sugrįš vyras.

Taip ėjo metai, sūnus brenavo, o tėvas senov. Vis dažniau jam užpildavo kvapas, betraukiant žemyn piūklą, vis kreivėsnę lentą išvartydavo jo drebančios rankos. Skaudu, labai skaudu buvo klausyti senam lentiūviui piktų šeiminių priekaištų ar net keiksmų.

Sunkiausia jiems būdavo žiema, nes menkas vasaros uždarbis greitai išsekdamas. Tada vyras išeidavo į tolimes ežerus, kur parsisamdavo turtingiems žydams žvejais. Nelengva žvejoti duona: šalk per dieną už litų vieną ir dar pridėdavo po kilogramą spalinių žuvyčių.

Taip atėjo 1940 metai.

Nuo aukštų ožių sūnus pamatė pirmas: nuo Žeimelio vieškelio riedėjo nenutrūkstama tankų lavina. Jis šuktelėjo tėvui. Trindami piūvenomis užneštas akis, jiedu ilgai žiūrėjo į pravažiuojančią kariuomenę. Džiaugsmingai plakė širdis.

— Tokioj armijoj ir aš norėčiau tarnauti,— tvirtai pareiškė jaunuolis.

Tada tėvas greitai judėsiu ištraukė rąstan įsirežusį piūklą, paėmė kirvi.

— Gana,— mostelėjo ranka Juodvalchio trobų pusėn,— gana tokiem prakaitą liejom. Einam!

Ir jiedu patraukė namų link.

Senutė, pamačiusi vyrus sugrįžtant, išplėtė akis:

—Ar atsitiko kas? Patį vidurvasarį grįžtate?

—Nieko, moč,—pamojo senis ranka.— Pakankamai jiems dirbom. Dabar padirbėsim sau. Mūsųškiai atėjo.

Senutė ilgai aikčiojo, čiaupsėjo liežuviu, merkė akis, niekaip negalėdama suprasti, kas įvyko, kodėl vyras grįžo namo pačiu uždarbiu metu. Ji kas kartas vėl prašė, kad papasakotų iš pradžių ir su nepasitikėjimu kratė galvą. Sena jos galva negalėjo iš karto visko apbrėbti.

Rudenį Zlatkus gavo žemės ir įsikūrė "poniškaik", kaip jis pats pro juokus mėgdavo sakyti.

Gyvenimas kūrėsi naujas ir gražus. Pamestą ant užliūnėjusio piūklą apraukė rūdys ir užuomarštis. Zlatkus arė, akėjo, sėjo. Sūnus stėjo karo mokyklon.

O sekančią vasarą jūravo rugiai, vėjas klaištė būnų vasarojų, ir saulė rudai nudegino linksnį Zlatkaus veidą. Nuo ryto iki vakaro jis triūsė savo sklype ir laukė sūnaus atostogų parvažiuojant.

Taip jo ir nesulaukė. Tvano banga užliejo kraštą rudieji pleškiai, žudydami, grobdami ir teriodami. Buožė Pauliukonis primušė seniuką Zlatkų ir, grūdomas revolveriu, išvijo ne tik nuo gauto skypo, bet ir nuosavos trobelės.

Apie sūnų nebuvo jokios žinios, jokio girdo. Palikęs žmoną pas tolimes giminės, senis išgalando išilginį piūklą ir ilgai bežadėmis akimis žiūrėjo į tolyn nuiliūjuojančias melsvas vasaros tolimas. Tada jis vėl išėjo seniai jo paties mindžiotais keliais, paėmęs su savim senus savo bičiulius: piūklą, kirvi ir skliutą. Tačiau nerado geros kloties.

Prasidėjo skurdas iki tol neregėtas.

Ne kartą, ūmai susenęs ir sulinkęs Zlatkus, slaptomis praėdamas keliu pro šalį, ilgesingomis akimis pažvelgė į savo trobelę, kuri, netekusi šeiminių, stovėjo apleista, nuplėšytą stogų, išdaužytas langais ir išlaužtomis durimis. Tačiau apsigyventi joje nedrįso.

Buožė už šunį piktesnis: užmuš, arba įduos žandarams. Jis tik nurydavo gerklę aukštyn kylantį graudumą, o jo akys tada įsidėgdavo piktos kerštingos liepsnelės. Jis laukė tos valandos.

O toji valanda artėjo, kol virto dabartim.

Kada nustojo griaude patrankos ir išblėso fronto gaisrai, Zlatkus pasuko žinomą keliu į Nevėžio pakrantę, kur tiek kartų jį vedė ilgesys. Apžiūrėjo seną savo gūžtą: ar bevarta taisyti seną griuvėsi?

Tada jis patraukė takeliu į Pauliukonio sodybą, iš kur tiek skriaudų jam buvo kilę. Trobas rado tuščias: savininkai, bijodami užtarnauto atpildo, išrūko kartu su savo ponais vokiečiais. Apėjo senis aplink sodybą, pažvelgė į tvartus, parmojo ant vartų, pakasė pakaušį. Patiko.

— Na, ką gi — tarė sau, — matyt, savininkas bus palikęs man savo ūkį kaip atlyginimą už ilgų metų skriaudą. Ką gi, nesididžiuosim. Priimsim dovaną.

Apsigyveno tėvas su motina tuščiam ūky, pradėjo tvarkytis, dirbti... O senutė kur buvus nebuvus vis prie lango: ar negrįžta vienatinis sūnus Povilas. Bet kelias buvo tuščias. Kur gi buvo jis, sūnus, tuo metu? Gal grūmėsi su žūtbutiniu priešu didžiose tėvynės frontuose, o gal kur nors Rusijos plotuose paguldė savo jauną galvelę?

Skarelės kampu nubraudkavo akis ir bailiai apsidairydavo, ar nemato vyras, kuris nemėgo ašarų.

Darbuose ir kasdieniniuose rūpesčiuose prabėgo ruduo ir žiema, stėjo pavasaris.

Ir štai saulėtą balandžio dieną seniukai nustebe sustojo prie lango. Kelio ešes karys prisiartinio prie apgriuvusios senosios jų trobelės, pažvelgė pro išdaužytą langą vidun, paklebe no išlaužtas duris ir ūmai, tartum didelio nuovargio užgautas, atsisdėjo ant slenkščio, uždengdamas delnais veidą.

Seniukai kartu atšoko nuo lango ir susižvelgė. Jų veidai užkaito. Ne, tai negalimas daiktas!...

Lyg po sunkaus darbo sunkiai kvėpuodamas, vienmarškinis, be kepurės pasileido Zlatkus takeliu trobelės link. Paskui jį trepseno senutė, gaikščiūdama, kažką neaiškaus šūkiodama.

Prieš juos stovėjo aukštas, status, daugelio mūšių užgrūdintu veidu kapitonas. Ne, negali būti. Tai ne jis, ne tas prieš ketveris metus karo mokyklon išvažiavęs vaikėzas. Čia stovėjo rūstokas, rimto veido su gelsvais ūsukais pusiau svetimas žmogus. Ji bijotų prie jo ir prisiliesti: jis atrodė toks didelis, nepasiekiamas.

Sėkundę visi stabtelėjo. Ir kada plačiam kapitonu glėbyje dingo du smulkūs, sunykę seniukai, motina, pro džiaugsmo ašaras žvelgdama aukštyn į šį aukštą kariškį, niekaip negalėjo patikėti, kad tai jos sūnus, kurį laikė senai žuvusiu ir jau ne kartą apraudėjo.

Ir kai tėvas ir motina, stiprių sūnaus rankų apglėbti, vienas iš vienos, kitas iš

kitos jo pusės žingsniavo takeliu aukštyn, jiedu pasiūto toki saugūs, jiems radosi taip šilta ir gera, kad negalėjo išarti žodžio. Motina norėjo paimti ant jos peties glūdėjusią sūnaus ranką, ją paglamonėti arba net pabučiuoti. Juk ta ranka buvo prisidėjusi prie krašto išvadavimo. Tačiau jai buvo nedrašu ir net truputį gėda prieš šį aukštą vyriškį, tad atsizadėjo savo sumanymo.

Tokią maždaug savo gyvenimo istoriją papasakojo man buvęs lentiūvyvis Zlatkus, kol baigėm gerti pirmąją na-

minio alaus statinaite.

— Štai jis — sūnus... lentiūvyvis... kapitonas — girtom iš laimės ir nuo alaus akimis žvelgdamas kalbėjo senis, bakčiodamas sudžiūvusiu pirštu kietą kariškio krūtinę.

— Lentas su juo pioviau... daug lentiūvių. Atsimeni, a?

— O gal pagalasti išilginį piūklą ir eisim?—šelmiškai mirktelejęs juoku nukikeno tėvas, kreipdamasis į sūnų. Tame juoke aidėjo ir džiaugsmo ir pasididžiavimo, tuo, ką lentiūvyvis pasiekė, gaidelė.

SKEVELDROS

Jeį mano turimos žinios teisingos, tai aš turiu pusbroli britų nelaisvėje. Jis buvo Lietuvoje vokiečių pagrobtas ir prievarta išsiųstas į karo frontą. Spėju, kad bernelis išsilgęs tėvynės ir norėtų ten grįžti. Parašiau laiška ir patariau jam prašytis arba reikalauti, kad jį ir kitus greičiau išleistų vykti Lietuvon. Ten reikalingi žmonės atstatyti sugriautą ir apvogtą gyvenimą. Sakiau jam:

—Jaunystės dienų atsiminimai, manau, ne tik tave vilioja Lietuvon grįžti, bet jie vilioja ir mane. Nors aš jau ne jaunas, bet kol jėga nepalūžusi, jaučiuos, kad galėčiau kuomi nors tėvynę padėti, padėti tokiame dideliame reikale, kaip kad reikalas yra dabar!

Amerikos didžiosios korporacijos, vedančios aštrią kovą prieš streikuojančius darbininkus, pasamdo visos Amerikos buržuazinę spaudą kalbėti už jų reikalus, kalbėti prieš streikičius. Tos korporacijos duoda savo pareiškimus prieš streikičius pilnuose laikraščiu puslapiuose, kaip ir skelbimų formoje. Už tokius riebiai apmokamus skelbimus, laikraščio vedėjai pasistenčia da ir kitose laikraščio dalyse patriūbyti už korporacijų reikalus. Vadinasi, korporacijų pastangomis plečiama "minių opinija" prieš streikičius. Bet vargiai toji "opinija" prigys. Streikuoją darbininkai yra tvirtai organizuoti ir gerai laikosi. Jię turi išeiti laimėtojais!

Katalikų dienraščio St. Jas—nis.

GREEN STAR BAR & GRILL

LIETUVISKAS KABARETAS

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksinti ir pasišokti, užsima pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.

Geriausias Alus Brooklyn

PARĖ KIEKVIENĄ SEŠTADIENĮ

459 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

(Skersai nuo Republic Teatro)

Telefonas EV. 4-8698

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

Litūdsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit sutelsime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermainė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

Binghamton, N. Y.

Atitaisymas Klaidos

Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas atitaiso klaidą, kuri netiksiai įvyko.

Lapkričio 5 d., 1945, komiteto posėdyj buvo vienbalsiai nutarta suruošti kokį nors parengimą lapkričio 18 d., kad būtų galima pasiūsti didesnę atstovybę į Antrą Demokratinį Amerikos Lietuvių Suvažiavimą, kuris atsituvo Pittsburgh, Pa. Vakarienej įvyko 18 d. lapkričio. Garsinta buvo, kad visas pelnas eis Lietuvos žmonių pagalbai. O turėjo būti pažymėta, kad pelnas eis padengimui delegatų išlaidų, o surinktos aukos eis Lietuvos žmonių pagalbai.

Mes dėjom pastangas, kad kuo daugiausia delegatų pasiūsti. Bet atsirado vienas "neklaidingas kritikas," kuris pradėjo užsipuldinėti už viršminėtą netikslią klaidą. Veikiant, dirbant, bile kam pasitaiko klaidos. Atsiprašome visų už tai.

Komitetas.

Telef. Humboldt 2-7964

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Summer Ave.

Newark, N. J.

VALANDOS: 2-4 Sekmadieniais nėra valandų.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS VIETA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir šilūs. Kada būsite Brooklyn, uželkite susipažinti.

Patogiai ir gražiai įruoštas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėgiam atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y. Blokas nuo Hewes St. elevatorio stoties. Tel. Evergreen 4-9508

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Litūdsio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už priemamą kainą.

Puikiai įrengtos Dvi Kopylėtos, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.

Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro Reikalų prašome kreiptis

Tru-Ember Fuel Co., Inc.

496 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

Telefonas Evergreen 7-1661

PRAMONIŲ VALSTYBINĖS FRANCIJOS

Paryžius. — Francijos prezidentas Gouin padarė seimui pareiškimą apie ūkio reikalų sutvarkymą. Jis, šalia kitko, pranešė, kad bus perimti į valdžios rankas didieji bankai, kasyklos ir elektros pramonė.

Nurnberg. — Paliudyta, kad Mathausen stovykloje naciai 1941 metais nužudė 1,970 rusų.

London. — Norvegijos užsienio ministeris Lie sutiko būti generaliu Jungt. Tautų sekretorium.

GARBĖ BOKI JAU NĖRA

STRENŲ GELOS

Štai svarus, naujas būdas išuostyti pažeistas strėnes. Johnson's Back Plaster i Lomvina skausmą, sustingimą, įvertimą. Jautiesi pūtim? Visose vaistinėse. Toliau: Johnson & Johnson kokybė.

JUSTIN M.

BUYAUSKAS

MATTHEW A.

BUYAUSKAS

Laidotuvių Direktoriai

Patogus laidotuvių namas su dviem koplyčiom ir grabų parodos kambariu.

426 Lafayette Street NEWARK, N. J.

TEL. MARKET 2-5172

Fašistas G. L. K. Smith Vada Demokratines Organizacijas "Žydišku Gestapo"

Washington. — Kongresmano John Rankino vadovaujamas, kongresinis komitetas, tyrinėjamas prieš - amerikinius judėjimus, su pamėgimu klausėsi fašistų vado Geraldo L. K. Smitho. Smithas plūdo velionį prezidentą Rooseveltą, vadino jį "Mussolinio pamėgdžiotoju"; p a s a k o j o, kad Naujoji Dalyba buvus "fašistine" įstaiga; keikė darbininkų unijas, streikus ir "raudonuosius". Kartu Smithas apšaukė "žydišku Gestapo" tokias organizacijas, kaip D e m o k r a t i j o s Draugai ir Sąjunga prieš Nacius. Antra vertus, jis tvirtino, kad hitlerinų Amerikos Vokiečių Bundas nebuvo fašistinis.

1,000,000 VYRU ARMIAJAI TAIKAI

Washington. — Jungtinių Valstijų karo departamentas planuoja palaikyti milijono vyrų armiją taikos metu. Jeigu negaus įgalias savanorių iki gegužės, tai prašys, kad kongresas pratęstų verstino rekrutavimo įstatymą.

New York. — Žydų organizacija renka \$100,000,000 šelpti žydų vaikams Europoj.

Iš Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados Veikiančio Komiteto Raštinės

Perrinkta KV Komitetas Visuotiniu balsavimu Draugijos kuopų Kanadoje, perrinktas naujas Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados Veikiančio Komitetas. Peržiūrėjus rinkimų blankus ir revizijos komisijai patikrinus, gauta sekanti rezultatai: Balsavimuose dalyvavo sekančios Kanados LLD kuopos: 21, 47, 96, 113, 122, 126, 137, 162 ir 217. Į Kanados Veikiančio Komiteta išrinkta: J. Lesevičius — 111 balsų; P. Kisieliene — 101 bals.; L. Kisielis — 94 bals.; J. Urbanavičius — 86 bals.; J. Vilkelis — 71 bals.; M. Gudas — 54 bals. ir J. Pelakauskas — 54 bals.

Po jų, trys kandidatai, daugiausiai gavusieji balsų, pasiūlia alternatais: P. Joneliūnas — 54 bals. (kadangi 3 kandidatai buvo gavę po 54 balsus, tad iš jų du įėjo į KVK, o pastarasis, buvęs pirmiau komiteto nariu, jam; prašant, paliekant tik į alternatų, paliuosutas); A. Morkevičius — 53 bals. ir P. Šiuplevičius — 49 bals.

Kiti kandidatai į KVK buvo gavę sekančiais balsų: A. Lukoša — 45; J. Petronis — 42; A. Keršys — 35 ir J. Mikaliūnas — 22.

KVK Valdyba Kadangi buvusieji valdybos nariai vėl išrinkta į Kanados Veikiančio Komiteta, tad ir skirstantis pareigomis, valdyba pasiliko ta pati, tik pridėdant dar vieną narį, būtent: pirm. J. Vilkelis, išd. — J.

Urbanavičius, knygų - inventorius prižiūrėtoju — P. Kisieliene ir sekr. — J. Lesevičius.

KVK revizijos komisiją sudaro: L. Kisielis, M. Gudas ir J. Pelakauskas.

Kuopų sekretoriai, valdybos ir nariai, siūsdami bet kokius pinigus LLD Kanados veikiančiam Komitetui, čekius ar pašto prelaides (money order) išrašyti izdininko J. Urbanavičiaus vardu, o siūskite, taipgi visais reikalais rašykite, KVK sekretoriui, tuo pačiu, kaip pirmiau, žemiau paduotu adresu.

Knyga "Saulėtoj Ispanijoje" KVK posėdyje padarius peržiūrą patinimo mūsų išleisto knygos "Saulėtoj Ispanijoje," pasirodo, kad dar keli šimtai knygų yra likę neišplatinata (tiesa, daugumas iš jų randasi kuopose ir pas pavienius platintojus ir galimas daiktas, kad jos išplatinos, tik pinigai dar negražinta). Kai kurios kuopos, ypač patį vakarinėje Kanadoje, atsižvelgiant į lietuvių skaičių jų kolonijose, platino labai gerai knygas. Taipgi JAV kaip kurios LLD kuopos ir pavieniai daug nusipirko mūsų knygos "Saulėtoj Ispanijoje," bei išplatino ir kai kurie, manau, čia verta ir atžymėti, būtent: drg. V. Mikutaitytė, Teaneck, N. J., išplatino 44 knygas; LLD 28 kp., Waterbury, Conn. (buvo pasiūstas sekretoriui drg. S. Meison), išplatino 30 knygų; LLD 68 kp., Hartford, Conn. (buvo pasiūstas sekretoriui drg. F. J. Repšiu), išplatino 25 knygas; drg. St. Jasilonis, Binghamton, N. Y., išplatino 16 knygų; taipgi per CK (buvo pasiūstas sekretoriui drg. D. M. Solomskui) išplatinta 150 knygų.

Nežiūrint to, kad pas mus Kanadoje ir Jungtinėse Valstijose brolišku mūsų Draugijos kuopų ir pavienių draugų ir draugų buvo gerai platinta knyga, vienok Kanados Veikiančio Komitetas dar atskleidžia mūsų kuopų veikėjus: pasirūpinkite, kur yra progos, paplatinti šią vertingą knygą, o tie, kurie dar nesate įsigiję, įsigykite knygą "Saulėtoj Ispanijoje," kurią parašė mūsų Draugijos narys, Ispanijos liaudies priešfašistinių kovų veteranas, išbuvęs penkis metus Franko nelaisvėje, drg. E. Zdanuskas. Knyga įdomi, patraukianti ir verta skaityti. Kaina 50c.

Mokėkite Duokles Mūsų Draugija su mokėjimu duoklių praeitais metais Kanadoje pasirodė labai gerai. Su labai mažomis išimtimis, beveik visi nariai susimokėjo duokles už praeitus metus. Kitos kuopos jau pradėjo mokėti už šiuos metus. Geriausiai pasirodė, tai 162 kp., Toronto, Ont., nes jos sekretorius, drg. K. Narusevičius, jau prisiuntė apie 50 narių duokles už šiuos metus ir 5 naujus narius. Taipgi 137 kp., Montreal, Que., sekretorius drg. L. Kisielis jau pridavė duoklių už šiuos metus ir vieną naują narį. Neatsiliko ir veiklusis 47 kp., Montreal, Que., sekretorius drg. A. Morkevičius. Jau pridavė mokesčių už šiuos metus ir du nauji nariai.

Būty gerai, jei visų kuopų sekretoriai pasirūpintų, o taipgi ir nariai — iš savo pusės — pasistengtų narių duoklių reikalus susitvarkyti pradžioje metų. Tas palengvintų gaviimui naujų narių bei kitiems organizaciniams darbams suteiktų daugiau laiko.

Paremkime Apšvietos Fondą Mūsų Draugija Kanadoje, imant domėj visokias kitas finansines kampanijas, tiesa, praeitais metais pasirodė neblogoi ir Draugijos — Centro Komiteto — palaikomų fondų

LLD AŠTUNTOS APSKRITIES KONFERENCIJOS PROTOKOLAS

Konferencija įvyko gruodžio 9 d., 1945 m., draugų O. K. Pakšiu namuose, 4912 — 24th Ave., Kenosha, Wis. Konferenciją atidarė org. J. Markevičius 11 val. ryte. Perskaityta dienotvarkis ir priimtas.

Org. J. Markevičius paskyrė mandatų komisiją iš dviejų narių, J. Drutėio ir S. Pečiulienės.

Iki mandatai likosi sutvarkyti, tapo pakviestas pakalbėti broliškas delegatas nuo LLD I-mos Apskrities, A. Jūris.

Mandatų komisijos raportas skamba sekamai: Nuo LLD 56 kp., Milwaukee, Wis., buvo 4 delegatai: J. Baltutis, S. Pečiulis, S. Pečiulienė, J. Venšlovas; nuo LLD 94 kp., Kenosha, Wis., 4 delegatai: P. Sprindis, G. Žilis, M. Dementienė, C. Pozerienė; nuo LLD 167 kp., Sheboygan, Wis., 1 delegatas, Ch. Jutis; nuo LLD 184 kp., Cudahy, Wis., 2 delegatai: F. Beržanskas ir Drutėius.

Viso delegatų nuo kuopų buvo 11 ir dar vienas buvo broliškas delegatas, tai sudarė 12 delegatų. Be to, dar buvo Apskr. du komiteto nariai: organizatorius J. Markevičius ir izdininkė K. Pakšienė. Viso dalyvavo 14 asmenų. Rinkimas prezidiumo:

Pirmininku išrinktas F. Beržanskas, sekr. J. Baltutis. Rezoliucijų komisijon išrinkti S. Pečiulienė ir Ch. Jutis.

Kadangi finansų sekretorius serga, o LLD 65 kp. neprisiuntė knygų, dėl tos priežasties ir nebuvo galima knygas persiųdėti.

Perskaitytas protokolai iš pereinamos konferencijos ir priimtas. Raportas Apskrities Valdybos: Per šiuos metus Apskr. turėjo du posėdžius ir du parengimus. Vienas buvo bendras koncertas su LDS 7-ta Apskr. šiu metų balandžio 29 d., Cudahy, Wis. Koncertas pelno davė \$276.01. Visas pelnas buvo skirtas dėl Lietuvos žmonių. Vieni pinigai buvo pasiūsti LPTK į Brooklyn, N. Y. Kitas buvo su LDS 7-ta Apskr. rugpjūčio 26 d. Pelno padaryta \$44.65.

Išaukauta iš izdo sekamai: \$5 dėl LLD steigimo Archyvo; \$5 Vilnies dalininkų suvažiavimui; \$10 dėl Antro Amerikos Demokratinį Lietuvos Suvažiavimo, kuris įvyko Pittsburgh, Pa. Dabar izde turime \$76.75.

Nutarta nerengti Apskr. ribose maršruto. O jei kuopos to norės, tegu pačios susirenčia.

Apskrities ribose kuopos turi gerame stovyje 93 narius, tai du mažiau negu pernai.

Kuopų raportai: LLD 56 kp. vos tris susirinkimus turėjo per šiuos metus. Narių turime gerame stovyje 25. Vienas iš jų skaitė anglų kalboje knygas, kuris pasiūtaukė, 1 narys mirė. Du nariai gauta šiais metais. Kuopa turi už \$15 knygų, 2 Laisvės šėrus ir 1 Vilnies šėrą. Izde pinigų turi \$9.57.

LLD 184 kp., Cudahy, Wis., narių turi 13, susirinkimų mažai laikyta. Izde turime \$3.

LLD 94 kp., Kenosha, Wis., susirinkimų turėjo 7, parengimų 2. Išaukauta sekamai: Apšvietos Fondui \$5.05, LLD Archyvu \$10, Vilnies suvažiavimui \$80, Meno Sąjungai \$5, Liaudies Balsui \$5, Vilnies jubilėjui \$5, Lietuvos žmonių \$169.60, pasveikinta Am. Demokr. Lietuvių Suvažiavimas su \$10, užrašyta Liaudies Balsas dėl Bučinsko už \$3.50. Kuopa turėjo įplaukų \$313.50. Išlaijų buvo \$310.95. Izde pinigų yra \$28.74. Kuopa turi narių 34. Gauta 2 nauji nariai. Vilnies šėrų turi už \$100. LLD 167 kuopa, Sheboygan,

Wis.: Kuopa turi narių 10. Pinigų yra \$6.46. Du Vilnies šėrus po \$10. Susirinkimus turėjo du ir vienas prakalbas. Tai tokis buvo veikimas. LLD 65-tos kuopos, Racine, Wis., raporto nebuvo. Po kuopų raportų buvo trumpos diskusijos. Kuopų raportai tapo priimti. Nebaigtuose reikaluose nutarta Apskr. išrengti maršrutą dėl draugo A. Bibmos, kuomet jis grįš iš Lietuvos. Spaudos ir Centro reikalai. Centro klausime buvo diskusijos apie leidimą knygų. Minutis buvo, kad reikia išleisti mažų brošiuraitių. Šiaip svarbių nutarimų nebuvo. Kas link spaudos, tai tapo paraginta, kad kažnas vienas iš kuopos parašytų korespondenciją į Vilnį bei Laisvę.

Nauji sumanymai. Diskusijos apie parėmimą Lietuvos žmonių, nukentėjusių nuo karo. Nutarta, kad kuopa surengtų kokį parengimą tam reikalui. Dėl Apskrities labo irgi kuopoms palikta ką nors surengti. Apskrities Komitetas irgi turi ką nors surengti dėl savęs. Taipgi Apskr. gali bendrai surengti kokį parengimą dėl Lietuvos žmonių.

Nutarta duoti \$5 dovanų Ch. Kiselii už veikimą Apskrityje per 5 metus.

Nutarta paaukauti iš kasos \$10 dėl Lietuvos žmonių. Skaitytas nuo LLD Centro sekretoriaus D. M. Solomsko sveikinimas konferencijos.

Rezoliucijų komisijos raportas: Rezoliucijų pagaminta 4.

1. Pareiškimas National War Fund.

2. Zadeikio klausime.

3. Kinijos klausime.

4. Kas link prezidento Trumano faktų komiteto, kuris eina prieš unijas, ir kad prez. Trumanas vykdytų mirusio prez. Rooseveltto planus.

Rezoliucijų komisijos raportas tapo priimtas. Rinkimas Apskrities valdybos 1946 metams. Nutarta pakalbėti pati sena valdyba, būtent: J. Markevičius, J. Baltutis, Ch. Kiselis, K. Pakšienė, Ch. Jutis. Alternatu apsiėmė G. Žilis.

Baigiant konferenciją tapo pakviestas A. Jūris pakalbėti apie Antrą Demokratinį Lietuvos Suvažiavimą, nes A. Jūris buvo tame suvažiavime delegatu.

Po viskam konferencija užsidarė 3:30 val. po pietų. F. Beržanskas, pirmininkas. J. Baltutis, sekretorius.

Binghamton, N. Y. Svarbus LLD 20 Kp. Moterų Skyriaus Susirinkimas LLD 20 kuopos moterų skyriaus susirinkimas įvyks vasario 3 d., paprastoj vietoj. Pradžia 2 val. po pietų. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Būkite laiku. Tad atėjusioms laiku nereikės laukti.

Turime svarbių reikalų aptarti. Drg. V. Andrusis iš Chicago praneša, kad pagarsėjusios dainininkės, A. Kenstavičienė ir K. Abekienė, galėtų atvykti į mūsų koloniją 27 d. balandžio. Mes turime aukšnę progą surengti koncertą. Čia būtų nemažas darbas. Reikia aptarti tai klausimą.

Labai gaila, kad draugė Girmienė sunkiai susirgo. Man pranešė jos seselė M. Kazlauskienė, kad sausio 27 d. ji nuvežta į miesto ligoninę (City Hospital). Atlankykite ją, draugės, kurioms laikas paveldina.

J. K. Navalinskienė.

Mūsų skaitytojai raginami remti tuos biznierių, kurie skelbia diemraštyje Laisvėje.

HELP WANTED - FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

OPERATORĖS

PATYRUSIOS PRIE ELEKTRINE PAJEGA SIUVAMŲJŲ MASINŲ PRIE KORSETŲ IR GIRDLĖS

70c į Valandą Minimum

Vakacijos Su Alga

Visos Šventės su Alga

7-1/2 Valandos Viršlaikiai Laikas ir Pusė

AUKŠCIAUSIA MOKĖSTIS UŠ DARBĄ NUO KAVALEKŲ

MŪSŲ MERGINOS GALI UŽDIRBTI IKI \$65 Į SAVAITĘ.

SVIESI-SVARI-MODERNINĖ DIRBTUVĖ

BENJAMIN & JOHNES, INC.

42 WARREN STREET NEWARK, N. J.

SIUVAMŲ MASINŲ OPERATORĖS

PATYRIMAS NEREIKALINGAS NUOLATINIS DARBAS VAKACIJOS SU ALGA. VIENTIK DIENU DARBAS KREPFIKITES

DU-RAY MILLS, INC. MITCHELLIN BLDG. 14, MILLTOWN, N. J.

VALYTOJOS, Ofisų Namų, Nuolat. 62c į valandą. Krepiškės tarp 4 ir 6 P.M. INGE, 69 Pine St., New York City

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

MONMOUTH SPORTSWEAR Reikalavimas Tuojau OPERATORIŲ FINISERIŲ

Patyrusių, Nuolatinis Darbas GERA ALGA

LINCOLN STREET MIDDLETOWN, NEW JERSEY

Telefonas RED BANK 2359-M.

PRANEŠIMAI

WORCESTER, MASS. Atvydai Liet. Pagalb. Teik. Kom. narių! Sekmadienį, vasario 3 d., 11 val. ryto, Liet. Salėje, 29 Endicott St., įvyks LPTK, viet. skyr., svarbus susirinkimas. Prašome įsitūmty, šis bus mūsų organizatyvis susirinkimas. Kiekvieno atstovo pareiga būti ir prisidėti prie nustatymo veikimo šiems metams. O tai galėsimė atsiekti tik bendrom įgom. Laikė pastatų poros mėnesių visi Komiteto nariai turėjo taip vadinamą "vakaciją," tai po poilsio visi ruoškimės mūsų laukiančiam darbiui. — S. M.

HUDSON, MASS. ALDLD 103 kp. susirinkimas įvyks vasario 3 d., 6:30 v. v. L.P.K., 17 School St. Visti nariai prašomi dalyvauti. (26-27)

HARRISON-KEARNY, N. J. ALDLD 136 kp. susirinkimas įvyks vasario 10 d., 2 val. diena. Šis susirinkimas turėtų įvykti kaip 3 d. vasario, bet kadangi šioj dienoj įvyksta Lenin-Lincoln Memorial Meeting, Mosque Theatre, 1020 Broad Street, Newark. Tad mūsų susirinkimą atidedame, kad galėtume skaitlingai dalyvauti Mosque Theatre, kur kalbės Wm. Z. Fosteris. — V. W. Zelin. (26-27)

DĖL PLIENO STOKOS, SAKO, SUSTOSIA FORDO FABRIKAI

Detroit. — Automobilių fabrikantas Fordas pasiuntė valdžiai telegramą, kad leistų gauti gana plieno; o jei ne, tai Fordo fabrikai turėsia užsidaryt šią savaitę.

Lietuviškas TRAKTYRIUS Didelis pasirinkimas visokių vynų ir degtinies Geri Užkandžiai Juozas Zeidat Savininkas 411 Grand St. Brooklyn

VILNIES PERGALĖS METŲ KALENDORIUS 1946 Kaina 35 centai DIDELE 272 PUSLAPIŲ KNYGA

Daug Visokių Raštų ir Visokių Informacijų Gaunamas Laisvės Adm. 427 Lorimer Street Brooklyn 6, N. Y.

ROBERT LIPTON, Jeweler 701 Grand St. Brooklyn, N. Y. Mes turime įvairių rūšių laikrodžių: Bulova, Benrus, Gruen, Longines, Jules, Jurgensen.

SEN. JOHN H. BANKHEAD, atkaklus reakcininkas, ir visas reakcininkų blokas iš pietinių valstijų užvedė Senate tuščio plepėjimo maratoną, laikraštinėje kalboje žinoma, kaipo filibuster. Jie tuo būdu mano nulinciuoti visiems lygių progų prie darbo bilių (F.E.P.C.). Kada įrašius klausyti tuščių plepalų ir aitrių kanidžiojimu viena gražia diena uždžiūma demokratiškų senatorių nesurinkus, reakcininkai tikisi tai bilių atvesti arba vėl atidėti.

PAJIESKOJIMAI Pajieskoma J. Rutkausko, Jevos Rutkauskaitės - Silkaitienės ir T. Rutkauskaitės-Ganciuvičienės. Iš Lietuvos paėma nuo Mariampolės Apskr. (Sunsų), Mariampolės valsčiaus, kalmo Patsiškių Malonėkite atsisaukti, as turin laiką nuo Jisessars Marytės iš Lietuvos. Mano antrasis: M. E. Custer, R. D. 2 Wilson Mills Rd., Chardon, Ohio. (26-28)

PARDAVIMAI Pasiūduoda gerai įsteigtas kepinimo biznis su namais. Randasi šiaurinėje dalyje Massachusetts valst. Kepama ruginė duona, tortai ir kitoki skanumai. Biznis išdirbtas per 25 metus. Geras investicijos pirkėjui. Kunze's Bakery, 10 Willow Street Gardner, Mass. (26-27)

SEN. JOHN H. BANKHEAD, atkaklus reakcininkas, ir visas reakcininkų blokas iš pietinių valstijų užvedė Senate tuščio plepėjimo maratoną, kaipo filibuster. Jie tuo būdu mano nulinciuoti visiems lygių progų prie darbo bilių (F.E.P.C.). Kada įrašius klausyti tuščių plepalų ir aitrių kanidžiojimu viena gražia diena uždžiūma demokratiškų senatorių nesurinkus, reakcininkai tikisi tai bilių atvesti arba vėl atidėti.

PAJIESKOJIMAI Pajieskoma J. Rutkausko, Jevos Rutkauskaitės - Silkaitienės ir T. Rutkauskaitės-Ganciuvičienės. Iš Lietuvos paėma nuo Mariampolės Apskr. (Sunsų), Mariampolės valsčiaus, kalmo Patsiškių Malonėkite atsisaukti, as turin laiką nuo Jisessars Marytės iš Lietuvos. Mano antrasis: M. E. Custer, R. D. 2 Wilson Mills Rd., Chardon, Ohio. (26-28)

PARDAVIMAI Pasiūduoda gerai įsteigtas kepinimo biznis su namais. Randasi šiaurinėje dalyje Massachusetts valst. Kepama ruginė duona, tortai ir kitoki skanumai. Biznis išdirbtas per 25 metus. Geras investicijos pirkėjui. Kunze's Bakery, 10 Willow Street Gardner, Mass. (26-27)

Binghamton, N. Y. Svarbus LLD 20 Kp. Moterų Skyriaus Susirinkimas LLD 20 kuopos moterų skyriaus susirinkimas įvyks vasario 3 d., paprastoj vietoj. Pradžia 2 val. po pietų. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Būkite laiku. Tad atėjusioms laiku nereikės laukti. Turime svarbių reikalų aptarti. Drg. V. Andrusis iš Chicago praneša, kad pagarsėjusios dainininkės, A. Kenstavičienė ir K. Abekienė, galėtų atvykti į mūsų koloniją 27 d. balandžio. Mes turime aukšnę progą surengti koncertą. Čia būtų nemažas darbas. Reikia aptarti tai klausimą. Labai gaila, kad draugė Girmienė sunkiai susirgo. Man pranešė jos seselė M. Kazlauskienė, kad sausio 27 d. ji nuvežta į miesto ligoninę (City Hospital). Atlankykite ją, draugės, kurioms laikas paveldina. J. K. Navalinskienė. Mūsų skaitytojai raginami remti tuos biznierių, kurie skelbia diemraštyje Laisvėje.

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

N. Y. Sveikatos Distrikto Komitetas Dėkoja Laisvei

January 30, 1946
Mr. Roy Mizara, Editor
Laisve-Lithuanian Daily
427 Lorimer Street
Brooklyn 6, New York.

Dear Sir:
May we take this opportunity to express our deep gratification for the publicity which your publication gave to the chest X-ray survey arranged by the Womens Lithuanian Educational Club.

As you may have already heard the survey was very successful and both Mrs. Petrick and myself feel that this was due in large part to the interest which your paper displayed.

We hope that we can serve you in some special way when the opportunity arises.
Sincerely yours,
Philip Greenwood
Executive Secretary.

Coney Islando kai kurios pietietinės grupės reikalauja atsteigti toje mieste dalyje magistrato teismą, uždarytą peraitą gruodį.

Dainininkė Bandžiusi Nusizudyti

Lucy Hayes, 23 metų, dainavusi-vaidynusi operetose "The Student Prince" ir "Merry Widow," ant Broadway, bandžiusi nusizudyti savo kambaruose, New Yorke. Jos draugė sakė, kad jina po ilgo maršruto dainuoti karo sužeistoms sugrįžo nervinga, negalinti užmiršti visko matyto. Nuvežta ligoninėn, pasveiksianti.

Mūsų Bazaras

Puikiai pavyko dienašėio Laisvės bankietas. Darbuokimės visi, kad pavyktų bazaras. Jau skubiai turime rinkti bazarui dovanas, nes bazaras įvyks tik už trijų savaitių.

Draugė Navalinskienė iš Binghamton, pranešė, kad ten moterys gamina gražią dovaną bazarui. Neabejojame, kad bus svarbi ir vertinga dovana. Laukiame jos.

Pernai Laisvės bazarui labai kiekvienam akį patraukiančią dovaną davė Ona Sakavičienė iš New Jersey. Tai buvo nepaprastai didelis sūris ir gerai padarytas. Kas šiemet mano duoti dovanom sūrių, tai jau laikas daryti, nes bazaras įvyks už trijų savaitių.

Šiuo tarpu bazarui dovanų gavome sekamai:

Daiktai
A. Yench (Jenciauskas, barbėrys iš Prienu), padovanavo laikrodėlį, vyrišką.

QUEENS GROSERNINKAI ŽADĖJO REMTI STREIKIERIUS

Simtas groserninkų, organizuotų į Associated Food Stores Purchasing Corp., Queens apskrityje, pasižadėjo remti streikierius, pristatinėti maisto streiko virtuvėms.

Korporacija, veikianti kooperatyvo pamatais, susidariusi tikslu atsilaikyti prieš groserio monopolistus. Bendrai užpirkdami, jie gauna prieinamiau ir geresnę prekę. Prekybai jie tikisi geros ateities, jeigu...

"Jeigu žmonės uždėrbs, turės pinigų," pareiškė viršininkas D'Azzara. "Mūsų biznis

D. Mayzis, Richmond Hill, N. Y., raktams ir pinigams wallet'us.

Peter J. Walkins, Coal Center, Pa., moteriškų džifuilerių setuką.

Mrs. Anne Spencer, Brooklyn, N. Y., 5 vyriškas nosines.

Pinigais
P. K. Mazan, Cleveland, Ohio \$5.

Tillie Urbaitienė, Brooklyn, N. Y. \$2.

P. Pilėnas, iš Philadelphia, Pa., surinko ant blankos:

Po \$5: Peter Mack ir Charles J. Roman.

Po \$1: A. J. Pranaitis, A. Bakšis, J. Kezauskas, J. Šapranas, P. Kodis, Beny Banis.

Po 50c: V. Gizauskas, J. Gruzauskas, C. Sedir.

Po 25c: S. Wenal, H. Merkis, L. Balukevičienė, G. Čepulis, W. Stanol, B. Marcinkėvičius, K. Vikonis. Viso \$19.50.

Viltis Didelių Pelnų Pakelė Korporacijų Šėrais Prekybą

Pirkimas korporacijų šėris (stocks) pradžioje šios savaitės pasiekė 15-kos metų rekordą, kaip praneša Wall Stryto veikmė užreklorduojančios kolumnos New Yorko spaudoje.

Wall Strytas, kaip žinia, yra visos mūsų šalies gyvenimo barometras ir pulsas.

Idomu, kame priežastys šėry tokiu pirkimo. Svarbiausiomis esančios:

1) Pasklidusieji spėlojimai, kad didieji streikai bus greitai užbaigti (paminate, užstreikuotų industrijų savininkai paprastai sako, kad jie nebija streiko, bet jų šėrai rinkoje liūdija, kad labai paima, ar darbininkai streikuoja, ar nestreikuoja).

2) Viltis infliacijos (leidimo kainas kelti ant prekių ir visus žmonių taupmenis ir kasdieninius uždariusius sugrobtį į saulajės korporacijų rankas).

Jeigu infliacija teikia viltį stambiesiems turto viešpačiams, tai visiems turėtų būti aišku, kam infliacija išvalys kišenių, kas turi kovoti, kad jos nedaleisti.

Užsidarėlis Miręs Tarp Skudurų ir Turto

Charles G. Emmerich, 49 metų, gyvenęs 369 Barbey St., Brooklyne, per apie dešėtką metų buvęs skaitomas vėrgėju. Jeigu kas pažūrėdavė į jo butą, matydavė tik senais laikraščiais klotą lovą ir mažą radiatorų.

Aną dieną Emmerich rastas miręs savo kambarėlyje. Jo bute rasta metalinė dėžė policijai atidarius, radę \$30,000 vertės įvairių šėry, pomirtinės apsidraudos ant \$2,000 ir \$50 vertės karo bona.

Sakoma, kad mirtis jo auklėtojos, mirusios prieš dešėtką metų, keistai į jį paveikusi, jis nustojęs domėtis pasauliu.

Skundžiasi, Kad Namai Apleisti

Gaisro apspirginto bilingo, 322 W. 117th St., New Yorke (kur prieš trejetą savaitių mirtinai apdegė du vaikai, o kiti keturi sužeisti), gyventojai skundžiasi, kad dar niekas netaisyta, nei nebandoma taisyti, nors jie ten tebe gyvena ir reną moka.

Gyventojai sako, kad jie moka iki \$45 už apartmentą. Kad namas esąs pilnas plyšių ir urvų, per kuriuos lando ne tik vabalai, bet ir katės dūdzio žiurkės. Kad langai išdaužyti ir jie bijo išeiti iš namų. Tik nešeniai, teismo keliu, jie pradėję gauti šilumos, pirm to gyvenę šaltuose kambariuose.

PARDAVIMAI

Parsiduoda Bar & Grill su pilnais gėrimų laisniais. Biznis randasi kaimynystėje, kur gyvena lietuviių kitataučiu. Priežastis pardavimo, nesveikumas. Dėl daugiau informacijų, kreipkitės po 273 Pitkin Ave. (East New York), Brooklyn, N. Y. Telefonas APlegatė 6-9879. (27-32)

Parsiduoda pigiai keletas kavalių vakandų, tarp pat yra 4 kambariai, pigi renda. Prasmė kreiptis ant antrų lubų, John T. Rubas, 87 Gerry Street, Brooklyn, N. Y. (26-31)

Parsiduoda Bar & Grill su pilnais laisniais — degtinės, vyno ir alaus. Kreipkitės tuojau. Pardavimo priežastis ir kitas informacijas gausite ant vieto: 49 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y. (23-28)

Pirkite Pergalės Bonus!

MARINA LADYNINA, dainuojanti Tarybų Sąjungos filmų žvaigždė, vaidina vadovaujančią rolę pirmu kartu Amerikoje rodomoj filmoj "Six P.M." Rodoma Stanley Theatre, 7th Ave. ir 42nd St., New Yorke.

DO-RE-MI

When I get old and ponderously respectable, I'll stay in my rocking chair and reflect on the work that I've done in the past. And, I imagine: What a sad thing would be to see anyone reach that stage with nothing or very little to reflect upon.

Attending Aido Chorus' rehearsals is but a grain of sand that will go into the glass comprising the mirror of reflections and recollections for later years. And that, my hearties, is my way of saying to you: Be on hand this Friday at Laisve Hall.

This Friday, February 1st we'll have a meeting where we'll hear reports on the past and discuss the future activities. Among other things, we will probably learn who's going to be our next conductor. Not committing myself to any liability I'd like to predict that he will be a married man. Be at the meeting this Friday and you'll find out the rest (maybe).

If you had noticed that Mrs. A. Zablackienė has been absent from Chorus' rehearsals for some time, don't think that she had joined the Sorority of chronic absentees. It seems that she has been sick; what at first she thought to be "just a wee bit of a cold", to her surprise, turned out to be something not to be sneezed at. It proves that women should not rely upon their own judgement too much.

Rumor has it that we are not finished with the operetta "Kada Kaimas Nemiega" yet. A whispering invitation has been heard from out of town places at a distance of \$75 bus fare. Does that mean that I have to ride sitting on the floor of a bus again, or will someone be kind enough to lend me a lap to sit on?

After reading the Do-Re-Mi last week one cherub piped up with: "The guy asks for coopera-

tion, but how can I give it to him when I don't know who the A.C.C. is?"

My answer is: Write to A.C.C., c/o Laisve or Aido Chorus.

Personally, I thought that Chorus elected its A.C.C. (Aido Chorus Correspondent, to you) in the light and am surprised to find myself in the dark yet!

I believe that Aido Chorus' donation of five Bucks to the Laisve shareholder's convention warrants to be mentioned here. By the way, did all of you have a good time at the dinner and dance after the convention?

Before I say: "See you Friday," I still want to ask you to let your A.C.C. in on what you know that could be used in Do-Re-Mi.

See you Friday. (Yes, I will, too!) A.C.C.

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalai esant ir padidinu tokio dydzio, kokio pageldaujama. Taipogi atmalavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn, Kampas Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLEmore 5-6191

F. W. Shalins

(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Suteiktam garbingas laidotuves
\$150
Koplyčias suteiktam nemokamai visose dalyse mieste.
Tel. Virginia 7-4499

RANDAVOJIMAI

Lietuvių porai, su vienu vaikeliu, reikalinga kambarių. Jeigu kas nors išnuomoja kambarius, prašome pranešti čia parduotu antrašu, už ką busime labai dėkingi.
H. F., 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (25-27)

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-6868
Valandos: { 9-12 ryte
              { 1-8 vakare
Penktadieniais Uždaryta

Steel Gaves Šimtus Pažadų Jį Remti

Johannes Steel, New Yorko apskrities Darbo Partijos nominuotas į kongresmanus iš New Yorko 19-to distrikto, pareiškė, jog jam smagu pagalvoti, kad jis galės patekti Kongresan ir tokion šaunių kovotojų už žmones grupėn, kaip Marcantonio, DeLacy, Coffee.

Pirmą dieną po paskelbimo jo kandidatūros, Steel vos spėjo atsakinėti telefonus ir padėkoti pažadėjusiems visomis išgalėmis darbuotis už jo išrinkimą, už jį balsuoti. Gavo 5,000 laišku. Rinkimai įvyks vasario 19-tą.

Devynioliktas distrikts, esąs žemoj East Sidėj, seniau buvo žinomas, kaip Dicksteino distrikts. Dickstein buvo maždaug pažangus, tikrai demokratiškas demokratas kongresmanas. Jis rezignavo iš kongresmano užimti pareigas teisėjo (Associate Justice) valstijos Aukščiausiam Teismė.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus

Darome ir Pritaikome Akinius.

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8842

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS,
Naujas Savininkas
306 UNION AVENUE
Tarp Ten Eyck ir Marler Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
TEL. EVERGREEN 8-9770

Dr. Chas. Dumay

241 PENN ST.
(Tarp Harrison ir Marcy Aves.)
B'KLYN, N. Y.
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais } 2-4 P. M.
Trečiadieniais } 6-8 P. M.
Penktadieniais }
Valių ligų specialistas
nuo 1908
Tel. EVERgreen 4-0688

LAISVĖS BAZARAS

Bus Tris Dienas
Vasario 22, 23 ir 24 Feb.

Visas tris dienas bus šokiai ir dainų programa.

PAVIDIS RADIO ORKESTRA
Gros šokiams visas tris dienas

Grand Paradise Salėse
318 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Sekmadienį, Vasario 24-tą

Bus žeimyniškas popietis, čekerių turnamentas ir kitoki žaislai.

Nuo 2 iki 4:30 po pietų Įžanga nemokama

Daug suaukotų daiktų, kurie bus išparduoti gan prienamom kainom.

VISAIS VAKARAIŠ ĮŽANGA TIK 35c ASMENIUI

Iš anksto pasiruoškime tam gražiam parengimui. Dalyvaukit visi. Pasilinksminkit ir paremkit savo dienraštį.

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKSTIENOS PIETOS ANTRADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA KAS DIENĄ IR NAKTĮ APART SEKMADIENIŲ
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-0612